

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

Savinjske

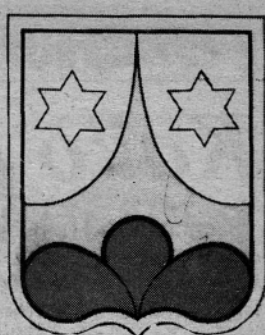
Leto XVIII
Številka 2
Februar 1988

NOVICE

Glasiło Socialistične zveze
delovnega ljudstva
občine Mozirje

LJUBNO

GORNJI GRAD

Volitve so pred vrati

Letos poteče dvoletni mandat nosilcem najodgovornejših dolžnosti v skupščini občine in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Roki za pripravo in izvedbo predvolilnih aktivnosti so sorazmerno kratki. Predsedstvo občinske konference SZDL je že v januarju sprejelo rokovnik predvolilnih aktivnosti. Obravnavali smo ga tudi na sestanku s predsedniki krajevnih konferenc SZDL. Seje predsedstev KK SZDL in izvršilnih odborov OO ZS bodo morale biti končane do 16. februarja, temeljne kandidacijske konference pa do 4. marca 1988.

Kandidacijski postopek bomo strnili na občinski kandidacijski konferenci 16. marca, volitve pa opravili v občinski skupščini v prvi polovici aprila.

Možni kandidati za predsednika predsedstva SR Slovenije in nosilce najodgovornejših dolžnosti v republiški skupščini in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti bodo objavljeni v časopisu Delo 17. februarja 1988.

Ker so to vmesne volitve, na katerih potrdimo ali zavrnemo tiste, ki so dve leti opravljali najodgovornejše dolžnosti, na katere so bili izvoljeni v letu 1986, predvidevamo, da je to zadnjikrat, saj se v predlogih ustavnih dopolnil predlaga ukinitve dvoletnega mandata ter

uvredba štiriletnega. Zaradi tega bomo te vmesne volitve poskušali opraviti čim bolj racionalno. Predsedstvo OK SZDL bo do pričetka temeljnih kandidacijskih konferenc pripravilo temeljit pregled vseh kandidatov ter od skupščin DPS in SIS pridobilo poročilo in mnenja o dosedanjem delu predlaganih kandidatov. Najpomembnejše pa je, da se od vseh teh kandidatov, ki jih bomo predlagali v ponovno izvolitev, pridobi njihovo soglasje, to je pristanek, da so pripravljeni še naslednji dve leti opravljati te odgovorne dolžnosti. Ta naloga pa prav gotovo ni lahka, saj se zavedamo, da mnogi teh zahtevnih nalog v razmerah, ki niso najugodnejše, ne želijo več opravljati, saj imamo na žalost vse več primerov odklanjanja prevzemanja funkcij, ko v zaostrenih pogojih gospodarjenja vse težje razrešujemo številne probleme.

Iz ocene dela predlaganih kandidatov, ki smo jih prejeli od sredine, kjer le-ti opravljajo odgovorne naloge, je razvidno, da so te naloge v dosedanjem dvoletnem mandatu obdobju z vso odgovornostjo in zavzetostjo izvrševali, zato povsod želijo, da bi to nadaljevali tudi v naslednjem dvoletnem obdobju.

ZDRAVKO NOVAK

Skok za dve mesti

Slovenski statistični zavod je pred dnevi objavil tabelo, na kateri so vse slovenske občine rangirane po narodnem dohodku na prebivalca.

Podatke objavljajo vsako leto in veljajo za eno leto nazaj. Sedaj objavljeni podatki veljajo torej za leto 1986, so pa zanimivi, ker kažejo, kako se posamezne občine skozi leta razvijajo.

Narodni dohodek na prebivalca se izračunava tako, da se od družbenega proizvoda občine odštejejo sredstva amortizacije, torej denar, ki se zbere za obnovo obrabljenih strojev in drugih naprav. Ekonomisti in gospodarstveniki opozarjajo, da ima račun svoje pomanjkljivosti, kljub temu pa so ti podatki vendarle zgovorna izkaznica posamezne občine.

Naša občina je v letu 1986 poskočila za dve mesti in je sedaj na 45. mestu med 65-imi občinami v Sloveniji. Le-

to poprej je bila naša občina na 47. mestu.

Narodni dohodek na prebivalca naše občine znaša 1,31 milijona din, povprečni slovenski pa je 1,75 milijona din.

RAJKO PINTAR

SN objavljajo

Kje so meje omejevanj?

Programi omejevanja zavrtnji

Kako privabiti več turistov?

Turistična zveza ima novo vodstvo?

Lažje do malih elektrarn?

Bo graditeljem odslej kaj lažje

Praznik kulture

Podeljene zlate plakete

Dobra požarna varnost

Lani le dva požara

Zbori športnikov

O težavah športnih društev

Nepozabni običaj na Ljubnem

O ljubenskih »poticah«

Stran

1

2

3

4

5

7

8

Delegati Občinske zdravstvene skupnosti so odločali o usodi programa za varčevanje v zdravstvu. Med drugim so bile predlagane izredno visoke participacije, še posebej v protetiki. Neki delegat je duhovito pripomnil: »Včasih se je bogataša spoznalo po avtomobilu, danes pa se ga bo po urejenem zobovju.«

Kje so meje omejevanj?

Prva letošnja seja skupščine Občinske zdravstvene skupnosti Mozirje je bila skoraj v celoti posvečena »programu ukrepov in aktivnosti za usklajitev programov zdravstvenega varstva z materialnimi zmoglostmi«, ki ga je predlagala Zdravstvena skupnost Slovenije in katerega naj bi podprle ter sprejele občinske zdravstvene skupnosti. Če bi poskušali ta program imenovati z bolj preprostimi besedami, bi lahko rekli, da gre za varčevalne ukrepe na tem področju zirozima za še en stabilizacijski program. Republiški program je bil zasnovan zelo na široko, saj je predvideval varčevanje na vseh področjih zdravstvenega varstva — pri organizaciji splošne medicine, delovanju laboratorijev in fizioterapije, specialističnih ambulant (pošiljanju bolnikov k specialistom in v bolnišnice), zdravljenju na domu in zdravniških hišnih obiskih, predpisovanju zdravil, organizaciji reševalnih prevozov, zaposlovanju, dežurni službi itd. Na osnovi tega republiškega programa je bil izdelan tudi predlog varčevalnih ukrepov v naši zdravstveni skupnosti. Ta je izhajal iz stališča zdravstvenih de-

lavcev, da je le še malo možnosti, ki bi dopuščale takšno organiziranost zdravstvenega varstva, ne da bi kršili etiko zdravstvenih delavcev, ki jih zavezuje, da nudijo bolnikom odgovarjajočo strokovno pomoč. Sicer pa je bilo naše zdravstveno varstvo s tem republiškim programom potisnjeno v kot, saj je bila v njem tudi grožnja, da bo občina, ki prejema republiška solidarnostna sredstva, le-ta od vzeta, če predlaganega programa ne bodo sprejele. Kot vemo pa je naša občina ena izmed tistih, ki prejema sredstva solidarnosti.

Razprava na skupščini Zdravstvene skupnosti Mozirje je bila bogata, vendar smo zopet pogrešali več razprav samih uporabnikov.

Od vseh ukrepov je bilo še največ govora o možnosti ukinitve neprekinjenega zdravstvenega varstva (dežurne službe), ki bi jo nadomestili z stalno pripravljenostjo zdravnikov na domu. Vendar so delegati menili, da bi bil storjen prevelik korak nazaj in predloga niso sprejeli.

Drastični ukrepi so bili predvideni tudi na področju zobozdravstvenega varstva — posebej sporen je bil predlog začasne ukinitve pravice do zobne pro-

tetike. Tudi tega predloga niso podprli. Zagovarjali so kvečjemu povišanje participacije, nikakor pa ne ukinitve pravice.

Ves program občinske zdravstvene skupnosti je bil seveda pogojen s sprejemom republiškega programa. Ali povedano drugače — če bo sprejet republiški program, bo ta osnova za sprejemanje dokončnih občinskih programov. To pa se ni zgodilo, kajti delegati republiške zdravstvene skupnosti so predlog programa gladko zavrnili. To odločitev so utemeljevali s trditvijo, da še ni jasno, kako dolgo naj bi omejitve trajale in ker ni videti pravega jamstva, da enako resno in konstruktivno mislijo tudi na drugih področjih in drugih delovnih ter življenjskih sredinah.

Najbrž imajo prav tisti, ki pravijo, da bi morali najprej odgovoriti na vprašanje, kako bi taki varčevalni ukrepi vplivali na zdravstveno varstvo prebivalstva in na nadaljnji razvoj medicinske stroke.

Tako smo sedaj spet na začetku. Gotovo drži, da so nekateri varčevalni ukrepi še mogoči, veliko vprašanje pa je, če v taki meri, kot je to predvideval ta, sedaj že »pokojni« program.

RAJKO PINTAR

Mladi na pohodu

V soboto, 6. februarja, se je v Sedlarjevem pričel tradicionalni pohod po poteh 14. divizije, ki se je v prejšnjih letih zaključeval na Ljubnem ob Savinji. Letos pa ne bo tako, saj bo letošnji pohod precej krajši. Trajal je le tri dni, zaključil pa se je v Gračnici pri Rimskih Toplicah.

Slovesnega pričetka pohoda pri spomeniku v Sedlarjevem, ki obeležuje prehod borcev Šerčerjeve, Bračičeve in Tomšičeve brigade prek Sotle, se je udeležilo tudi nekaj mladih pohodnikov iz naše občine.

RAJKO PINTAR

Za hitrejši razvoj

V maju se bo v mozirski občini izteklo obdobje tretjega samoprispjevka, za nadaljnji razvoj pa je tudi četrti več kot potreben, njegov temelj pravzaprav. Referendum za 4. samoprispevek mora biti temeljito pripravljen. Tako so že lani predstavniki občinske konference socialistične zveze, skupščine občine in njenega izvršnega sveta obiskali vse krajeve skupnosti in se povsod med drugim pogovarjali o nadaljnjem napredku Zgornje Savinjske doline in posameznih krajev. Dejstvo je, da financiranje krajevnih skupnosti ni sistemsko urejeno, zato si nadaljnega napredka brez samoprispjevka ne znajo niti predstavljati.

Časi so seveda težki in vsi vemo, da se ljudje s težavo odločajo za plačevanje samoprispjevka. Prav zato v mozirski občini temeljito razmišljajo ob pripravljanju novih programov, katerih osnova je 4. samoprispevek. Že jeseni so pri OK SZDL imenovali iniciativni odbor ter politični aktiv za pripravo in izvedbo referenduma. Ob tem je izvršni svet izdelal osnutek programa na 4. samoprispevek, ki gre te dni v široko javno razpravo, seveda pa to niso vse aktivnosti v zvezi s tem.

Osnutek predvideva, da bo večina sredstev ostala v krajevnih skupnostih, seveda pa morajo le-te izdelati še lastne programe, ki morajo biti zanimivi za vse krajeane. O velikih potrebah po krajevnih skupnostih ne kaže razpravljati. Sem sodijo vodovodi, telefonski priključki, kanalizacija, ceste in mostovi, popravila prosvetnih in drugih domov, mrliške vežice in podobno. Vsi se zavedajo, da bo uspeh referenduma v veliki meri odvisen od rezultatov dosedanjih samoprispjevkov, pri tem pa povsod ugotavljajo, da so večino načrtov uresničili. Ljudem bo treba torej pravilno in pošteno prikazati dosedanje uspehe in bodoče potrebe in uspeh referenduma bo veliko bližji.

JANEZ PLESNIK

Evropsko tržišče potrjuje novo usmeritev

V nazarski lesni industriji stopajo v zadnjem času z velikimi koraki naprej. Zlasti jim lepo prihodnost obetajo novi programi, zanimivi predvsem zahodnoevropskemu tržišču. Uspehi so toliko večji, če upoštevamo, da so še leta 1985 poslovali z izgubo. Res je, da so bile težave v tem letu skoraj izključno pogojene z zunanjimi razlogi, saj so bile cene ivernih plošč zamrznjene dobrega pol leta, prav plošče pa predstavljajo 60 odstotkov celotne realizacije.

Ob drveči inflaciji je bila torej izguba neizbežna.

Razmere so terjale ukrepe, med njimi tudi izdelavo sanacijskega programa. Pri tem so nazarski lesarji prišli do pomembne ugotovitve. Namreč, tudi ob boljših zunanjih pogojih in ob še tako dobri notranji učinkovitosti s takratnim proizvodnim programom nazarske lesne industrije ne bi mogli postaviti na dovolj trdne temelje. Razmišljali bi lahko zgolj o preživetju in o sprotnem zagotavljanju osebnih dohodkov. Novi proizvodi so bili torej nujnost in ta nuja je rodila bogate sadove. Lani so izvozili za 6 milijonov dolarjev izdelkov, kar 80 odstotkov tega izvoza pa predstavljajo novi izdelki, ki jih pred dvema letoma sploh še ni bilo. Sem sodi pohištvo »Vario 2000«, vrtna hiške, strešna okna, ki so novost na evropskem tržišču, polizdelki za pohištveno industrijo, zanimiv »hobi« program in vrsta drugih novih izdelkov, les in iverne plošče pa v celotnem izvozu predstavljajo le še skromen delež.

Takšno povečevanje izvoza ni muha enodnevnica, ampak predstavlja le prvo leto uresničevanja dolgoročnih razvojnih usmeritev. Njihov končni cilj je 20 milijonov dolarjev izvoza v naslednjih letih. Ti dolarji pa niso zgolj želje na papirju, to so dejstva, ki jih bodo uresničili. Vedo katere izdelke bodo izvažali, tržišče je zagotovljeno, edini pogoj za uresničitev teh načrtov pa je naložba v predelavo masivnega lesa. Cilji so torej jasni — do leta 1990 bodo podvojili izvoz finalnega pohištva, v tem letu bodo na konvertibilni trg prodali 35.000 strešnih oken, krepko pa bodo v teh dveh letih razširili ponudbo ostalih izdelkov, izvozno še kako zanimivih in obetavnih.

Temelj pri snovanju novih izdelkov je, da jih vsaj polovico namenijo za izvoz. Ob programu vrtnih hišk so pripravili še vrsto drugih izdelkov, ki so posebej zanimivi za evropsko tržišče, nekoliko manj pa za prodajo doma. Takšen program je pogojevalo dejstvo, da pri predelavi hlodovine poleg kakovostnega lesa pridobivajo tudi surovino, ki za pohištvo ni primerna, z novimi izdelki pa bodo slabši les primerno ovrednotili. Ob novostih velja omeniti strešno okno, ki ni nikakršna nezdrava konkurenca ostalim proizvajalcem, ampak glede na namembnost, kakovost in izdelavo krepko prednjači. To je potrdilo zlasti evropsko tržišče, takšna potrditev pa zagotovo veliko velja.

Naslednja novost je program regalnega pohištva, katerega namembnost lahko določimo tudi šele po nakupu. Obdelan je le

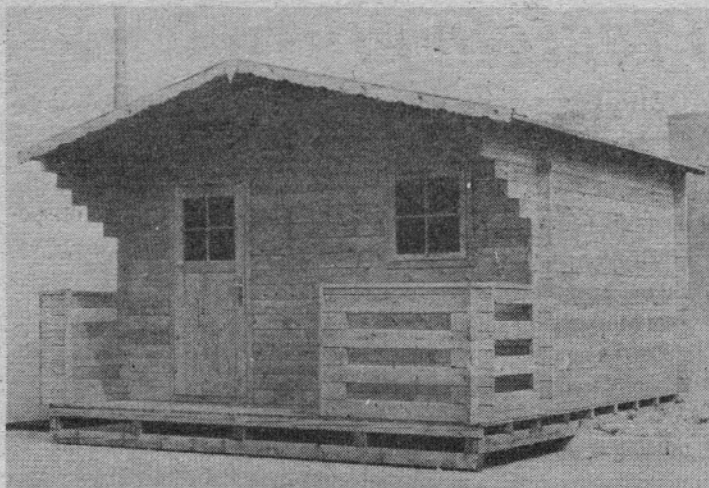
osnovno, površinska obdelava pa je prepuščena kupcu samega. Ne le obdelava, tudi izbira namembnosti, saj ga lahko uporabimo za hobi delavnice, garaže, skladišča, bivalne prostore in podobno. Skratka, možnosti uporabe je zares veliko, prav tako velike so prodajne možnosti, na domačem in tujem tržišču. Največ si v nazarski lesni industriji seveda obetajo z novimi vlaganji v predelavo masivnega lesa, saj bodo s tem v veliki meri nadomestili izdelke iz ivernih plošč, z izdelki iz masivnega lesa pa si zagotovili mnogo višji cenovni razred.

Zelo pomembno je tudi dejstvo, da vse nove izdelke najprej uveljavijo na tujih trgih, kar seveda zagotavlja ustrezno kakovost tudi domačim kupcem, ki jim vsi ti novi izdelki doslej večinoma niso bili na voljo. Seveda vsa ta prizadevanja in uspehi ne bi bili možni brez kadrovske okrepitve. Tudi na tem področju so se dela lotili leta 1984 in vse usmeritve dokaj uspešno uresničujejo. Seveda so v Nazarjah kadrovske še vedno šibke na najkreativnejših mestih, zadnji dosežki pa obetajo, da bodo zapolnili tudi to vrzel. Z novimi razvojnimi programi, z uvajanjem računalništva in drugimi uspehi postaja nazarska lesna industrija še kako zanimiva za mlade iz Gornje Savinjske doline, ki so doslej svojo prihodnost in napredek iskali v sosednjih razvitejših občinah. Prav dejstvo, da so mladi našli svoje mesto v domačem okolju, pa je morda najpomembnejše.

Seveda so v Nazarjah ob teh naporih poskrbeli tudi za dvig splošnega znanja in kvalifikacijske sestave zaposlenih. Tu velja omeniti povečano štipendiranje in izobraževanje ob delu, v katerega je zajetih zares veliko delavcev. Tudi funkcionalnemu izobraževanju, seznanjanju z novimi znanji in utrjevanju starih so namenili veliko pozornosti. Velik korak naprej so naredili tudi na področju osebnih dohodkov, ki so seveda odvisni od doseženih rezultatov. Pa tudi sicer na delavce niso pozabili. Največ pozornosti namenjajo zdravstvenemu varstvu, kar je v lesni industriji še kako pomembno. Zagotovili so si lastno ambulanto, katere delo se že obrestuje. Tudi za dobro počutje, rekreacijo, oddih in obnavljanje delovnih zmognosti niso pozabili. Danes imajo že 12 počitniških hišic ob morju in eno v Catežu.

Razvoj v svetu seveda tudi terja svoje in mu želijo v kar največji meri slediti. Skoraj na prvem mestu je informatika, ki je ne zanemarjajo. Doslej so imeli skupen računalnik z Elkorjem, Gozdnim gospodarstvom in Zgornjesavinjsko kmetijsko zadruzo, ki pa ni dovolj obvladoval vseh poslovnih procesov. Ker so se odločili, da morajo na tem področju hitreje naprej, so kupili nov računalnik, ki bo zagotovil potrebam v nekaj naslednjih letih. Tudi to je eden temeljnih pogojev za uresničitev smelo zastavljenih ciljev. Glede na današnje dosežke in zares obetavne razvojne cilje smo lahko prepričani, da bo nazarska lesna industrija tudi v prihodnje nosilec razvoja in napredka Gornje Savinjske doline.

JANEZ PLESNIK

Vrtna uta je samo ena izmed novosti v ponudbi nazarskega GLIN-a.

Lažje do malih elektrarn

Ob vseh potokih in strugah v Gornji Savinjski dolini, seveda tudi drugod, je bilo v dobrih starih časih veliko žag, mlinov in podobnih koristnih objektov, ob njih pa skoraj po pravilu tudi male elektrarne.

Nesmotno in prenaplajeno smo njihov gospodarski pomen razvrednotili in vse skupaj opustili. Počasi in tudi zaradi nujne, prihajamo k pameti in gradimo nove. Zaenkrat predvsem male vodne elektrarne, čeprav nedorečenosti, ovir in nagajanj na začetku te poti tudi ni manjkalo. Upajmo, da jih bo v bodoče manj, saj je bilo pred nedavnim v Bohinjski Bistrici ustanovljeno slovensko društvo graditeljev malih vodnih elektrarn.

Kako težki so bili začetki, vedo zelo dobro zlasti na področju Solčavskega. Tam so se leta 1984 kar številni posamezniki odločili za gradnjo malih elektrarn, ali za obnovo nekdanjih. Tehničnih, strokovnih in predvsem birokratskih ovir ni manjkalo, vseeno pa so jih uspešno prebrodili in veliko teh elektrarn danes že daje energijo lastnikom, višek pa oddajo v omrežje. Istega, lahko rečemo odločilnega leta, so se v Solčavi in okolici torej znašli pred številnimi težavami, ki jim pa volje in delovne vneme niso vzele. Predvsem jim je na začetku pomagal inženir Brane Gospodinjački iz Ljubljane, ki je imel z gradnjo malih vodnih elektrarn že precej izkušenj. K sodelovanju je privabil še sodelavce in skupaj z domačini so uspeli.

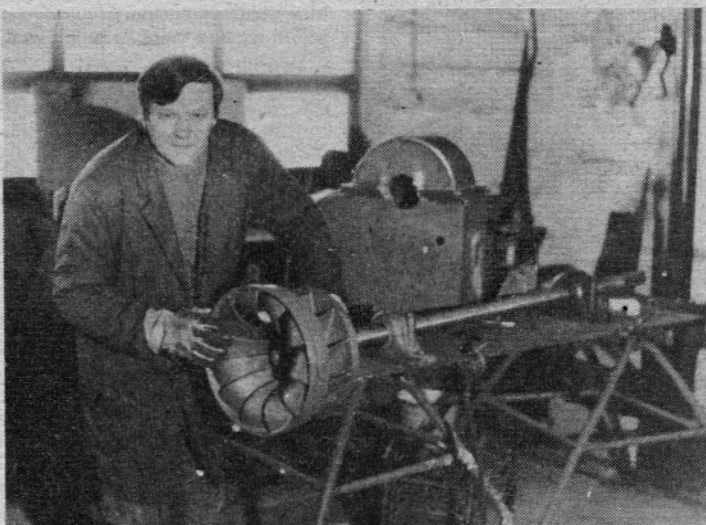
V začetku so (pre)številne dokumente, soglasja, načrte in podobno iskali vsak zase, kar seveda ni vodilo skoraj nikamor. Kasneje so strnili vrste, moziška občina je tudi pokazala veliko razumevanja in

skupni napor so rodili bogate sadove. Brane Gospodinjački s sodelavci je pripravil načrte in projekte, manjkalo pa je seveda denarja, saj takšna naložba ni mačji kašelj. Z razumevanjem Ljubljanske banke in drugih je delo steklo veliko hitreje in lažje.

Seveda se je ob vsem tem pojavil še en problem, še kako zapleten. Stvari niso bile jasne tudi glede potrebne opreme. Niso vedeli, katera je najprimernejša, kje se sploh lahko dobi in podobno. Vseeno, ali pa prav zato, niso vrgli puške v koruzo. Nekateri so se namreč odločili, da bodo potrebno strojno opremo s pomočjo strokovnjakov naredili kar sami. Med njimi je bil tudi Alojz Ikovic. Kupil si je orodje in v svoji delavnici pričel z delom. Kasneje so se mu pridružili še drugi in takrat so izdelali strojno opremo za tri male elektrarne. Zahtevna naloga je uspela in Alojz Ikovic se je odločil, da bo s tem poslom nadaljeval ter tako pomagal tudi graditeljem od drugod.

»Pričel sem izdelovati turbine in danes lahko vsakemu ponudim celotno strojno opremo za malo vodno elektrarno. Bodočim graditeljem bo tako precej lažje, končno tudi zaradi tega, ker smo pred nedavnim v Bohinjski Bistrici ustanovili društvo slovenskih graditeljev malih vodnih elektrarn. Pot do željenega cilja bo s tem veliko lažja, kot je bila naša. Veliko več je znanih podatkov o načrtih, opremi, pridobivanju dokumentacije in predvsem izkušenj. Na vso srečo je tudi družba pričela spoznavati in ceniti pomen malih vodnih elektrarn,« med drugim pravi Alojz Ikovic.

J. P.

Alojz Ikovic v svoji delavnici nudi celotno strojno opremo za male vodne elektrarne.

Dan prosvetnih delavcev

V zadnji polovici januarja so se prosvetni delavci iz naše občine zbrali na tradicionalnem Dnevu prosvetnih delavcev. Letošnji je bil že deveti po vrsti. Tokrat je organizacija Dneva prosvetnih delavcev padla na ramena gornjegrajskih prosvetarjev, ki so se potrudili in pripravili zanimiv program.

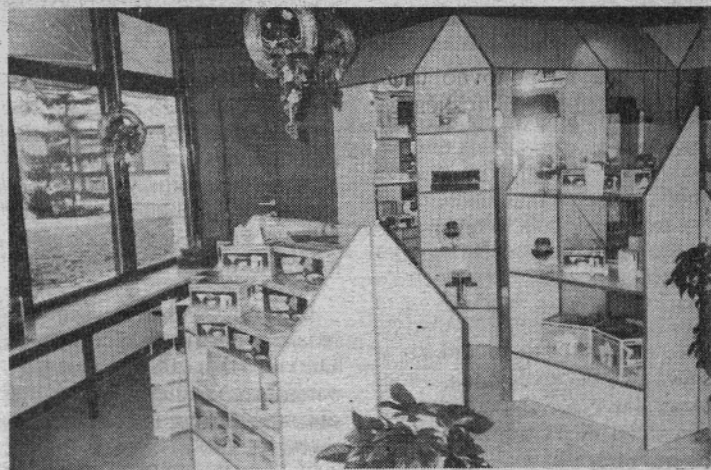
Dneva prosvetnih delavcev so se udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij iz naše občine. Vse prisotne je pozdravil predsednik Skupščine SO Mozirje Anton Boršnak in jim zaželel še dosti uspehov pri delu z najmlajšimi generacijami. Predsednik Izvršnega sveta SO Mozirje Ivo Kos pa jim je spregovoril o trenutni gospodarsko-politični situaciji v moziški občini. V nadaljevanju programa pa so že drugič podelili Šilihove plakete, ki so jih prejeli delavci šol in vzgojno-varstvene

organizacije za nadpovprečne dosežke pri vzgojno-izobraževalnem delu. Letos so jih podelili sedem.

Prejeli pa so jih: iz OŠ Ljubno Zala Toš, in Franja Suhorepec, iz OŠ Mozirje Anka Rakun in Pavla Golob, iz COŠ Gornji grad Martina Podpečan in Štefka Dešman, iz VVO Mozirje pa Marica Obojnik.

Kot vsako leto so tudi letos pripravili kulturni program. Tokrat je bil glasbeno obarvan, saj je nastopil trobilni kvartet iz Ljubljane, ki je predstavil skladbe iz obdobja klasike pa do modernih skladb.

Po končanem programu pa so se vsi skupaj zbrali na družabnem srečanju. Poudariti velja, da se srečanja udeležujejo tudi upokojeni prosvetni delavci. Tako se srečajo prosvetni delavci različnih generacij, kar daje srečanju še poseben čar. RAJKO PINTAR

Delovna organizacija Gorenje Mali gospodinjstvi aparati je predenela s še eno novostjo. Januarja so v lastnih prostorih odprli prodajalno, ki je bogato založena z najrazličnejšimi aparati za gospodinjstvo, elektroniko in drugimi proizvodi.

Testiranje voznikov

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v sodelovanju z ZSAM Mozirje organizira v mesecu marcu 1988 anonimno testiranje za vse voznike motornih vozil. Zato pozivamo, da izkoristite ugodno priložnost, saj lahko izpolnite neomejeno število testnih pol, v katerih so zajete vse novitete.

Preizkus se bo opravljal v prostorih gasilskega doma Mozirje, v učilnici Avto šole vsak četrtek in petek od 15. do 19. ure.

Vozniki obnovite svoje znanje iz cestno prometnih predpisov, saj bomo s skupnimi napori prispevali čimveč za boljšo varnost v cestnem prometu.

Vsem udeležencem cestnega prometa pa priporočamo v premislek pomembno geslo »več znanja — manj nesreč«.

SVET ZA PREVENTIVO
IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

Voda v PTT objektu

V zvezi z vprašanji, ki se nanašajo na novozgrajeni objekt za ATC v Mozirju, ki je bil zgrajen iz sredstev referendumu oz. na vprašanja, zakaj ni zasut jarek ob objektu investitor Podjetje za PTT promet Celje podaja naslednjo obrazložitve:

Zaradi vdora podtalnice v kabelsko klet se je ob objektu izvedel izkop, da bi talna voda odtekala skozi propustni sloj zemljine, ki naj bi bil na globini izkopa dosežen. Ker tla niso propustna v takšni meri, da bi talnica odtekla, se je preko jarka izvajalo prečrpavanje le-te. Zaradi ugotovitve,

da ne bo možno odvesti talnice iz kabelske kleti, se je investitor odločil, da pristopi k sanaciji, oz. izgradnji črpalnice. Pri projektivni organizaciji je bila naročena izdelava projekta, ki obsega izgradnjo črpalnega jarka v kabelski kleti z vgrajenima dvema potopnima črpalkama in povezavo s predvidenim jaskom, lociranim na mestu sedanjega izkopa. Projekt je bil predan investitorju koncem meseca decembra. V mesecu januarju je bil izbran najugodnejši izvajalec, ki je z deli že pričel in jih bo končal predvidoma v mesecu dni.

Pevci moškega in ženskega pevskega zbora Prosvetnega društva Rečica so skupaj zapeli Pleničke je prala.

Jubilej pevskega zbora na Rečici

Dvajest let je preteklo, odkar deluje pevski zbor na Rečici v sedanjem sestavu. Ni pa to začetek pevskega delovanja v tem kraju. Želje po negovanju lepe slovenske pesmi so bile na Rečici prisotne že mnogo prej. Med obema vojnama sta tu delovala kar dva zbora, eden nekaj časa celo na Homcah. V petdesetih letih je nekaj let uspešno deloval močan moški pevski zbor, ki pa je z odhodom pevovodja v Šoštanj razpadel. Po desetletnem zatišju so leta 1968 spet ustanovili pevski zbor pod vodstvom Matije Ugovskega. Za njim pa ga je pred štirinajstimi leti prevzel Darko Atešček. V vseh teh letih je zbor nastopal na vseh prireditvah v kraju in se vrsto let udeleževal tudi občinskih pevskih revij. Značilnost zbora je, da se je razen redkih izjem obdržal v prvotnem sestavu. To pa za sabo povleče tudi slabo stran v tem, da odhode pevcev, ki so zbor zapuščali, niso zapolnili z novimi, mladimi svežimi močmi, kar za bodočnost zbora vsekakor ni vzpodbudno. Večina pevcev je iz Poljan. Na vaje na Rečico se vozijo enkrat tedensko z lastnimi prevozi, za kar pa vsa ta leta obstoja niso dobili nikakršnega povračila stroškov. Nujna je pomladitev in priliv novih svežih moči, kar v tako številni krajevni skupnosti ne bi smelo biti problem, saj bi bila prava škoda, da bi na koncu ostali brez zbora. Delno upanje vliva ponovno zaživetev sorazmerno številnega

dekliškega pevskega zbora. Upamo lahko le, da bo njegovo delovanje trajnejše, saj ne želimo, da bi doživel usodo zbora, ki se je pojavil pred parimi leti, bil prava osvežitev tudi na občinski pevski reviji, a že naslednje leto usahnil.

Jubilejni koncert ob dvajsetletnici obstoja so organizatorji popestrili z domiselno potezo, saj so za poživitev programa povabili znanega slovenskega humorista Vinka Šimeka-Jako Šraufcigerja, kar je pripomoglo, da je bila dvorana prosvetnega doma na Rečici v soboto, 6. februarja kar dvakrat v večernih urah nabito polna. To pa je bila še posebna vzpodbuda in tudi nagrada za pevce, saj se na žalost redkokdaj dogaja, da so koncerti pevskih zborov tako obiskani. Na odru sta se ob vmesnih točkah humorista in ansambla Drenovci menjavala moški in dekliški pevski zbor. Zaključila pa sta s skupnim nastopom zrelosti moškega in mladosti dekliškega zbora s priljubljeno slovensko narodno pesmijo Pleničke je prala, kar so številni poslušalci toplo pozdravili.

Ob jubileju vsem pevcem iskrena zahvala, posebna čestitka pa Darku Ateškemu ob podelitvi priznanja Zveze kulturnih organizacij občine Mozirje — zlate plakete. Aplavz v dvorani pa je izzvenel v želji, da bi pesem obeh zborov še velikokrat odmevala na prireditvah v kraju in tudi izven njega. Z. N.

Praznik kulture

Osrednja prireditev v počastitev slovenskega kulturnega praznika je bila letos v Novi Štifi. V

V imenu delovne organizacije Elkroj Mozirje je priznanje prevzel direktor Ivan Kramer.

FRANJA NARALOČNIK

kulturnem sporedu je sodeloval Ribniški oktet. Zbranim je najprej spregovoril predsednik Občinske kulturne skupnosti Alojz Plaznik, ki je omenil že kar kritične materialne pogoje za kulturno dejavnost, ki pa kljub temu niso zmanjšali bogate kulturne dejavnosti v naši občini, saj le-ta sloni predvsem na ljubitelstvu in amaterski dejavnosti številnih posameznikov in društev.

Na slovesnosti so podelili tudi letošnje zlate plakete s priznanji,

Letos so jih prejeli: Elkroj Mozirje, Franja Naraločnik iz Šmihela, Jure Repenšek iz Mozirja, Danica Sever iz Nazarij, Fanika Poznič iz Bočne, Matija Nadvežnik iz Nove Štife in Darko Atešček z Rečice ob Savinji.

MATIJA NADVEŽNIK

Program prireditev v mesecu kulture

MOZIRJE

- koncert MePZ, MPZ Mozirje in Dekliškega PZ Nazarje

7. 2. ob 18. uri
KULTURNI DOM

- Pierre Barbier: »IMPROVIZACIJA O SINJEBRADCU«

12. 2. ob 17. uri
KULTURNI DOM

- lutkovna igra PD Mozirje
- Jože Moškrič: »ZVEZE IN RAZVEZE«

26. 2. ob 19. uri
KULTURNI DOM

- gledališka igra PD Gornji grad
- koncert Delavske godbe na pihala

5. 3. ob 18. uri
KULTURNI DOM

- razstava mozirskih likovnih amaterjev

19. 2. ob 17. uri
GALERIJA MOZIRJE

- srečanje z dr. Matjažem Kmeclom in pogovor o njegovi zadnji zbirki esejev »Slovenska postna premissjevanja«

19. 2. ob 18. uri
KNJIŽNICA MOZIRJE

NAZARJE

- Georges Feydeau: »HOTEL SVOBODNE MENJAVE«

20. 2. ob 19. uri
DELAVSKI DOM

- Georges Feydeau: »HOTEL SVOBODNE MENJAVE«

21. 2. ob 15. uri
DELAVSKI DOM

- gledališka igra PD Nazarje
- koncert glasbene šole Mozirje

26. 2. ob 17. uri
DELAVSKI DOM

- koncert dekliškega pevskega zbora PD Nazarje

27. 2. ob 18. uri
DELAVSKI DOM

- Georges Feydeau: »HOTEL SVOBODNE MENJAVE«

4. 3. za DO GLIN
DELAVSKI DOM

- gledališka igra PD Nazarje

BOČNA

- koncert MPZ Bočna in dekliškega PZ Nazarje

19. 2. ob 19. uri
DVORANA PD

GORNJI GRAD

- Jože Moškrič: »ZVEZE IN RAZVEZE«

13. 2. ob 19. uri
KULTURNI DOM

- Gledališka igra PD Gornji grad
- Jože Moškrič: »ZVEZE IN RAZVEZE«

14. 2. ob 15. uri

- gledališka igra PD Gornji grad
- koncert PD Luče — MPZ, citraši, instr. skupina

27. 2. ob 17. uri
KULTURNI DOM

NOVA ŠTIFTA

- Osrednja proslava v počastitev kulturnega praznika in podelitev zlatih plaket in priznanj, program izvajaja RIBNIŠKI OKTET

6. 2. ob 18. uri
KULTURNI DOM

- koncert ŽPZ Nova Štifa in MPZ PD Luče

13. 2. ob 18. uri
KULTURNI DOM

- Novak Novak: »GUGALNIK«

20. 2. ob 18. uri
KULTURNI DOM

- gledališka igra PD Nova Štifa
- Novak Novak: »GUGALNIK«

21. 2. ob 15. uri
KULTURNI DOM

DANICA SEVER

ki jih najprizadenejšim posameznikom in organizacijam podeljuje Občinska kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij občine Mozirje.

RAJKO PINTAR

JURE REPENŠEK

SOLČAVA

- zabavni večer »VINARSKA 88«
- PD Solčava
- koncert MePZ PD Ljubno

13. 2. ob 18. uri

KULTURNI DOM

20. 2. ob 18. uri

KULTURNI DOM

LUČE

- koncert PD Luče — MPZ, citraši, instr. skup.

21. 2. ob 13. uri
DVORANA

- Georges Feydeau: »HOTEL SVOBODNE MENJAVE«

28. 2. ob 15. uri
DVORANA

- gledališka igra PD Nazarje

REČICA

- koncert MPZ in ŽPZ Rečica in MPZ Luče

20. 2. ob 17. uri
KULTURNI DOM

- Novak Novak: »GUGALNIK«

28. 2. ob 15. uri
KULTURNI DOM

- gledališka igra PD Nova Štifa

ŠMARTNO OB DRETI

- koncert ženskega in moškega PZ PD Bočna

12. 2. ob 19. uri
OSNOVNA ŠOLA

- Novak Novak: »GUGALNIK«

28. 2. ob 18. uri
OSNOVNA ŠOLA

- gledališka igra PD Nova Štifa

VVO MOZIRJE — Odprti kulturni dnevi v naših vrtcih

- Vrtec Nazarje

8. 2. ob 9. uri
DE NAZARJE

- vrtec Mozirje

9. 2. ob 9. uri
DE Mozirje

- vrtec Ljubno in Rečica

10. 2. ob 9. uri
DE LJUBNO, DE REČICA

- vrtec Bočna, Gornji grad, Šmartno

11. 2. ob 10. uri
DE BOČNA, DE GORENJI GRAD, DE ŠMARTNO

- vrtec Luče, Solčava

12. 2. ob 10. uri
DE LUČE, DE SOLČAVA

»NAŠA BESEDA« — kulturna prireditev mladih

- 1. 3. ob 9. uri — KULTURNI DOM MOZIRJE
- OŠ Mozirje: »GOSKA GAGICA« (Damjan Božič) — glasbena pravljica
- VVO Mozirje — DE Nazarje: folklor in izrazni ples
- OŠ Luče: citraši
- COŠ Gornji grad: gledal. igra »ZADNJE SANI DEDKA MRAZA« — izrazni ples
- OŠ Ljubno: komorni zbor

- 1. 3. ob 15. uri — KULTURNI DOM MOZIRJE
- PD Mozirje: lutkovna igra »IMPROVIZACIJA O SINJEBRADCU« (Pierre Barbier)
- OO ZSMS Ljubno: recital »EVROPA — PROPAD«
- OO ZSMS Mozirje: izrazni ples
- OO ZSMS Lepa njava: kvartet in skeč
- PD Nova Štifa: gledališka igra »GUGALNIK« (Novak Novak) — odlomek
- PD Nazarje: recital (recitatorji in dekl. PZ PD Nazarje)
- OO ZSMS Elkroj: pevka
- OO ZSMS Luče: harmonikaš Dorko Štorgelj
- PD Nazarje: gledališka igra: »HOTEL SVOBODNE MENJAVE« (Georges Feydeau) — odlomek

Zborovodja z vsem srcem

Kulturnega utripa v Šmihelu nad Mozirjem in v občinskem središču samem si brez neumornega Antona Acmana zagotovo ni moč predstavljati. Zlasti to velja za delovanje pevskih zborov, saj bi brez njega, njegove volje in znanja, v zadnjih desetletjih glasovi prenekaterih utihnili. Tudi in predvsem zaradi njegove človeške dobrote in življenjske vedrine. Pravo doživetje se je pogovarjati z njim, saj iz njega vrejo spomini na številne dogodke in dogodivščine iz preteklosti, kar preveč jih je ohranjenih v njegovem bistrem spominu.

Pravzaprav je bil rojen za kulturo, zlasti petje in glasbo. Ob tem so mu precej pripomogle tudi razmere v takratnem Šmihelu, prijetni in lepi vasi pod Mozirskimi planinami. Ljudje so radi peli in igrali in tudi časi so bili vsemu naklonjeni. Že rosno mladega je pritegnila glasba, točneje citre, ki jih je imel stric. Kupiti si jih ni mogel, »saj še za sol, petrolej in drugo prepotrebno ni bilo«, pravi. S stricem razumevanjem se je kmalu naučil nekaj skladb. »Kakšnih devet let sem imel, ko je našo hišo obiskal župan, v takratnem času mogočen in zelo spoštovan človek. Zajezel si je, da mu zaigram. Bilo mi je silno nerodno na očetovo prigovarjanje pa sem le popustil. Župan mi je dal dva dinarja in to je bil moj prvi »honorar«. Za dva dinarja si dobil dve štruci kruha, jaz pa sem si privoščil precej žemelj.«

Kasneje ga je pot privedla v dramsko skupino. »Nikoli ne bom pozabil kako sem s 16 leti moral zaigrati zaljubljenega študenta. Silno mi je bilo nerodno, saj takšnih, se pravi ljubezenskih izkušenj, šmihelski fantiči pač ni mogel imeti. Pa mi ga je le uspelo postaviti na

oder, ljudje so bili zadovoljni in kasneje so se vloge kar vrstile.«

Kasneje so se dogodki bliskovito zavrteli. Končal je leto glasbene šole v Celju in srednjo glasbeno šolo v Mariboru, želja po nadaljevanju študija na konservatoriju v Ljubljani pa je ostala neizpolnjena, pretrgala jo je vojna. Leta 1940 je odšel k vojakom, vojna pa ga je doletela na bolgarski meji. Nemci so ga zajeli in v ujetništvu je prebil 3 leta. Šele leta 1944 mu je uspelo pobegniti in se vrniti v osvobodeno Gornjo Savinjsko dolino. V Šmihelu je bila partizanska tehnika, med partizani pa seveda precej pevcev in že za božič leta 1944 so ubrano zapeli.

Po osvoboditvi je moral ostati doma. Brata so Nemci ustrelili v Celju, njegova žena je umrla v Auschwitzu, otroci pa so bili izseljeni. Domačijo je bilo treba obnoviti, predvsem pa poskrbeti, da so se otroci vrnili domov. Bratovega sina, sedanjega gospodarja, pa so po velikih težavah našli in ga vrnili domov šele leta 1947, saj ga je posvojila neka nemška družina.

Veliko navdušenje ob priborjeni svobodi je krepila tudi pesem. »V Šmihelu smo imeli že leta 1946 prvi koncert. Veliko veselje in srečo se z besedo ni dalo izraziti, lahko smo to storili s pesmijo. Sreča je bila brezmejna in njen izraz je bila pesem. Prepričan sem, da danes noben zbor partizanske pesmi ne more zapeti tako iz srca, kot smo jo takrat. To je treba doživeti. V prvih povojnih letih je bil šmihelski zbor skoraj edini daleč naokrog. Veliko so nastopali v mežiški, šaleški in domači dolini — posebej je vsem pevcem ostal v spominu nastop na zborovanju na Ostrožnem, ko so prvič stali v neposredni bližini tovariša Tita. »Po nekem nastopu v Zavadnjah smo se v dežju vračali peš proti

domu. Med potjo smo iz neke hiše slišali radio in našo pesem iz njega. Seveda smo vdrli v hišo in uživali. Tisto pot so dekleta prehodila bosa, saj čevljički za nastop za tisto blato pač niso bili primerni. To so takšni dogodki, ki človeku ostanejo v spominu in so mu v zadovoljstvo na stara leta.«

Udeleževal se je številnih seminarjev za pevovodje in na enem izmed njih poslušal gimnazijski pevski zbor, ki se mu je vtisnil v srce. Takoj se je lotil dela doma in »spravil skupaj« čudovit mladinski zbor. Z njim bi zmagal na festivalu v Celju, vendar zbor ni bil dovolj številen in je nastopil izven konkurence. »Res pa je, da je bila tista generacija izjemno pevsko nadarjena, saj je bilo od 28 učencev, kar 25 članov zbora,« pravi Anton Acman.

Delovanja v kulturnih in drugih organizacijah vsepovsod ne kaže naštevati, saj je »pevskega« dela več kot dovolj. Leta 1965 so v Mozirju dali pobudo za ustanovitev pevskega zbora. Poskusil je, pridno so delali in že leta 1978 nastopili na Naši besedi v Mariboru, kar je bil lep uspeh mešanega zbora. Kasneje so se njegove vrste nekoliko razredčile, kar je vplivalo na kakovost, vendar so znova strnili vrste in zopet prepevajo. »Pričeli smo z moškim zborom, devet let kasneje nadaljevali z mešanim, pred leti pa ob njem znova oživili moškega. Dvajset let je minilo kot bi trenil. Vodim seveda tudi šmihelski zbor, lani pa so tudi mozirski upokojenci izrazili željo, da bi prepevali. Zdaj sem včasih vse popoldneve v Mozirju. Dela je veliko, vendar takšno delo opravljaš z veseljem, dokler pevci z veseljem sodelujejo,« meni Anton Acman, ki mu veselja in volje res ne manjka. Naj je ne zmanjka tudi pevcem.

J. P.

Število socialno ogroženih ljudi narašča

Svet za varstvo družine, otrok in odraslih oseb, ki deluje v okviru Občinske skupnosti socialnega skrbstva Mozirje, je pomemben organ, katerega delo vse premalo poznamo. Danes, ko število socialno ogroženih ljudi narašča pa je njegovo delo še pomembnejše. V tem mandatu ga vodi Martina Čop iz Mozirja.

SN — Kaj je glavna vsebina dela Sveta, ki ga vodite?

MARTINA ČOP: Svet za varstvo družine, otrok in odraslih oseb je organ, ki dokončno potrjuje predloge za podelitev najrazličnejših socialno-varstvenih pomoči. Za osebe, ki nimajo nikakršnih dohodkov za preživljanje, odobravamo pomoč, ki se imenuje edini vir preživljanja, za tiste, ki imajo zelo nizke dohodke odobravamo pomoč, ki se imenuje dodatni vir preživljanja, poleg tega pa je vrsta drugih pomoči, kot so začasni vir preživljanja, enkratne pomoči in še nekatere druge.

SN: Odločitve gotovo niso lahke. Na katere podatke pa se opirate, ko se odločate o posameznih primerih?

MARTINA ČOP: Naj najprej povem, kakšna je sestava našega Sveta. Bistvena značilnost je, da so v njem predstavniki vseh krajevnih skupnosti. To so taki ljudje, ki že dolgo živijo v posameznih krajih in ki krajevne razmere in ljudi dobro poznajo. Člani sveta zelo resno jemljejo svojo nalogo, saj nimamo nikoli problemov s sklepčnostjo. Sicer pa mora biti k vsaki vlogi za socialno-varstveno pomoč priloženo še mnenje delovne organizacije, kjer je prosilec zaposlen. Največ pa si pomagamo s strokovnim mnenjem socialnih delavk. Te obično vsakega prosilca in potem pripravijo mnenje o upravičenosti do posamezne vrste pomoči.

SN: Iz posameznih krajevnih skupnosti je slišati mnenje, da premalo upoštevate stališča njenih komisij.

MARTINA ČOP: Te pripombe so lahko včasih tudi površne, saj krajevne skupnosti dajejo mnenja tudi za otroške dodatke, varstveni dodatek k pokojnini, subvencije za stanarino, zdravstvene storitve itd. Te pa ne sodijo v naš obseg dela. Zato bi morali natančno razčleniti, za katera mnenja gre. Mislim, da upoštevamo mnenja krajevnih skupnosti, saj drugače

skoraj ne more biti, glede na to, da so v našem Svetu predstavniki vseh desetih krajevnih skupnosti. Pa tudi mnenja, ki jih dobivamo iz krajevnih skupnosti, so zelo realna.

SN: Pred upokojitvijo ste bili patronažna sestra, torej dobro poznate stanje na terenu. V kakšnih razmerah živijo naši ljudje?

MARTINA ČOP: Dejstvo je, da število prošelj za različne socialno-varstvene pomoči narašča. Značilno je, da še pred nekaj leti ljudje niso želeli pomoči v materialu (npr. obleka, obutev), danes pa jo radi sprejmejo. Zato smo povezani z občinsko organizacijo Rdečega križa, ki takšen material zbira.

SN: Dotakniva se še ene bolj specifične oblike pomoči. V mislih imam oskrbo v domovih za ostarele. Koliko ljudi iz naše občine je trenutno v teh domovih?

MARTINA ČOP: Trenutno jih je 75. Vendar si želimo, da bi bilo teh ljudi čim manj. Vsi prav dobro vemo, kako globoko so ljudje vezani na svoj dom in svoj domači kraj. Zato si socialne delavke prizadevajo, da bi najprej izkoristili druge oblike pomoči, kot so sosedska pomoč, pomoč na domu in druge. Sicer pa je v jesenskem času, torej pred zimo, zanimanje za bivanje v teh domovih kar precejšnje, ko pa zima mine pa seveda upade. Tre-

MARTINA ČOP

nutno so kapacitete v domovih, ki so v celjski regiji, popolnoma zasedene.

SN: Vemo, da so družbene dejavnosti v velikih finančnih težavah. Velja isto tudi za socialno skrbstvo?

MARTINA ČOP: Na srečo ne. Sredstev seveda ni na pretek, jih je pa bilo do sedaj toliko, da smo lahko ob novem letu vse prejemnike pomoči obdarili.

RAJKO PINTAR

Na Rečici ob Savinji

*Vaška lipa še stoji.
Spominja nas na tiste dni,
ko pod njo so se
mladi fantje zbirali.*

*Šli na Rudenek so grad
kralja svojega pregnat.
Mnogokrat se je zgodilo,
da se pol jih ni vrnilo.*

*Nekoliko više Tavčarjev dvorec se šopiri
in podpira trške vogle štiri.
Janez Tavčar škof je bil,
trške pravice Rečici pridobil.*

*Še bi lahko pisali,
a neumno se nam zdi.
Pridite na Rečico —
in si oglejte lepoto.*

*Zimzelen za klobuk so deli
in veselo si zapeli.
Kadar v njih je kaj zavrelo,
pa se s koso je začelo.*

*Sramotilni kamen tu stoji,
pri njem so mučili ljudi.
Z vrvoj so jih privezali,
vanje kamenje metali.*

ZALIKA BLEKAC
OŠ MOZIRJE

Utrinek z gasilske vaje v središču Mozirja.

Da ne bo požarov

Gasilstvo je v Mozirju globoko vkoreninjeno med prebivalstvom. To je dokazalo med drugim lanskopravno praznovanje stoletnice obstoja. Je pa tudi res, da je le malo društev, ki bi tako prizadevno delovala, tako skrbno zbirala sredstva za posodobitev opreme, tako pridno prišla za delo, ko gre za obnavljanje stavb in podobno, kot so to prav gasilci. Oplemenitjo vsak družbeni dinar do največje možne mere. Nesebično delovanje v korist širokega kroga prebivalstva, pa je splošno znana vrлина.

Na letošnjem občnem zboru se je zbrala množica ljudi, kar spet po svoje dokazuje privrženost k društvu. Vsebinsko je zbor bil dobro pripravljen, poročila pa resničen odraz dela. Predvsem je treba reči, da je gasilec uspešno pritegniti vrsto mladih navdušencev, ki bodo delo starih nadaljevali. Dalje posvečajo vso pozornost preprečevanju požarov, tudi z akcijo nameščanja gasilnih aparatov po zasebnih hišah so odlično uspeli. Svoj dom so razširili in ga usposobili za vse večje potrebe po prostorih za hrambo orodja, niso pa še mogli dokončati dvorane in nekaterih notranjih ureditev, ker je pač zmanjkalo denarja, čeprav je delež njihovega dela v gradbenih posegih nadvse zado-

Dobra požarna varnost

Glede na prostorske razsežnosti, naravne in druge pogoje, je področje mozirske občine požarno zelo ogroženo. Z veliko prizadevnostjo članov vseh gasilskih društev, s pomočjo širše družbene skupnosti, predvsem pa s solidarnostjo in prostovoljnim delom velike večine prebivalcev, ki znajo ceniti napore gasilcev v posameznih krajih in na ravni občine, pa je požarna varnost na visoki ravni. Vse to v teh dneh ocenjujejo na občnih zbiorih posameznih društev, končna ocena pa bo znana v prihodnjih dneh.

Kljub vsemu je prva ocena že jasna in dokaj razveseljiva. Predlani je bilo v mozirski občini enajst požarov, lani pa le dva, čeprav večjih razsežnosti. Največ zaslug za takšno stanje ima jo vsekakor gasilci vseh društev v Gornji Savinjski dolini, ki so

voljiv. Vsekakor so odločeni letos dom dokončati, prebivalstvo pa se je tej želji tudi odzvalo s prispevki. Računajo na bodoči program krajevnega samopriskajev, da bi uspeli zagotoviti še manjkajočo opremo in druge potrebščine za gasilsko delo. Veliko vneme so pokazali pri izobraževanju gasilcev, saj vedo, da so današnje zahteve v gasilstvu tehnično zahtevne in jih lahko opravlja le dobro usposobljen človek. Velika vaja ob lanskem mesecu požarne varnosti je pokazala zahtevnost gasilskih zvez.

Da pa se volja do gasilstva prebujajo, dokazujejo z napori vzgoje mladih v tukajšnji osnovni šoli. Tudi denarno so skrbno gospodarili, imeli pa so to srečo, da v preteklem letu ni bilo treba na požarišče. V načrtu za prihodnje leto imajo poudarjeno skrb za preprečevanje požarov. Bolje preprečiti, kot gasiti, je načelo, ki ga uresničujejo. To je modrost, ki je ne kaže zapostavljati. Čaka jih tudi sicer veliko nalog, saj je leto 1988 kongresno in treba bo veliko postoriti. Odlikujejo se še po delu z veterani, tako je v mozirskem gasilskem društvu združeno mlado in staro, vse to članstvo si prizadeva za uspešno delo z ramo ob rami.

A. Videčnik

O motnjah TV sprejema v Mozirju

V precejšnjem delu Mozirja imajo gledalci prvega TV programa na 12. kanalu že več mesecev občasno hudo moteno sliko. Vsi do sedaj ugotovljeni znaki kažejo na to, da povzroča te motnje nek okvarjen antenski ojačevalac za 12. kanal, pri katerem pa se na paka za nekaj časa spet »sama popravi«. Ojačevalcev pa je v tem delu Mozirja kar precej, zato ne moremo odkriti motnje, saj klub nima goniometra. Najti ga ni mogla niti merilna ekipa RTV Ljubljana, saj ob njenem obisku motenj ni bilo.

Da bi pomagali odpraviti to neveščnost, svetujemo lastnikom vseh motenih sprejemnikov, ki gledajo 1. TV program na 12. kanalu (Čreta),

naslednje: ob pojavu motenj poskusno izključite in vključite ELEKTRICNO NAPAJANJE antenskega ojačevalca za 12. kanal, soseda pa zaprosite, da med tem kontrolira sliko na svojem sprejemniku. Tisti, ki bo ugotovil, da njegov ojačevalac povzroča motnje, če je el. napajanje vključeno, naj tega takoj odstrani, poskrbi za njegovo popravilo oz. zamenjavo z novim. Če potrebujete ob tem strokovno pomoč, se obrnite na naš naslov, radi vam bomo pomagali! Naš nasvet bo rodil uspehe, če bodo v takšnih poskusih sodelovali vsi, ki imajo antenske ojačevalce za 12. kanal in ki se zaradi teh TV motenj že toliko časa upravičeno jezijo.

RADIOKLUB MOZIRJE

Težave društev upokojencev

V mozirski občini deluje osem samostojnih društev upokojencev, v katere je vključenih nad tri četrtine vseh upokojencev v občini.

Od leta 1983 dalje so si društva zelo prizadevala, da bi si zagotovila prostore za delovanje. Tako imajo sedaj svoje prostore društva v Mozirju, Nazarjah in Lučah, društvo na Rečici ima svoj prostor v Gasilskem domu, solčavsko društvo si deli prostore z ostalimi organizacijami v kraju, medtem ko v Gornjem gradu, Bočni in na Ljubnem društva poslujejo po starem načinu, torej kar na domovih.

Mozirsko in nazarsko društvo pa svoje prostore nudita v uporabo tudi drugim organizacijam kot npr. Društvu invalidov in krajevni borčevski organizaciji.

Društva, ki razpolagajo z lastnimi prostori, pa se srečujejo z velikimi finančnimi težavami, saj le s težavo poravnajo stroške za stanarino, centralno ogrevanje in elektriko. V društvih ugotavljajo, da se jih obravnava enako kot stanovalce, ki imajo le stanovanjsko pravico.

Kljub temu so lansko leto vse obveznosti poravnali s prihranki iz prejšnjih let. Kako pa bo v letošnjem letu pa še nihče ne ve. Stanarine nezadržno rastejo, enako seveda tudi stroški za ogrevanje in elektriko. Zato so na različne

naslove poslali prošnje za pomoč. To so počeli tudi v preteklih letih, pa so jim le redki priskočili na pomoč. Zato tudi sedaj ne gojijo prevelikih upov na uspeh akcije.

Da pa društva upokojencev ne čakajo križemrok na pomoč, dokazujejo njihove ideje o možnosti sistemske rešitve problema financiranja društvene dejavnosti. V mislih imajo sredstva amortizacije stanovanjskih enot za upokojence in pa anuitete od posojil danih individualnim koristnikom — upokojencem. Izračunali so, da bi le majhen delček obračunane amortizacije revaloriziranih vrednosti stanovanj za upokojence zadostoval za pokritje stroškov stanarin in ogrevanja društvenih prostorov. Dejstvo je namreč, da je bilo v zadnjih petnajstih letih v mozirski občini pridobljenih okoli 60 stanovanj s povprečno površino okoli 30 kv. metrov. Ta stanovanja so bila zgrajena s sredstvi skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja — enote Mozirje in deloma s posojili stanovanjske skupnosti in so seveda zgrajena za upokojence.

V društvih upokojencev pričakujejo, da bodo s temi svojimi predlogi naleteli na posluh pri ustreznih samoupravnih interesnih skupnostih.

RAJKO PINTAR

Žirija za podeljevanje srebrnih priznanj OF pri Predsedstvu Občinske konference SZDL Mozirje

VABI

vse družbenopolitične in družbene organizacije, krajevne konference SZDL in Občinske zveze ter združenja, da podajo predloge za podelitev

SREBRNEGA PRIZNANJA OF SLOVENSKEGA NARODA

Srebrna priznanja OF se podeljujejo posameznikom za večletno neumorno delo v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v krajevni samoupravi in ostalih institucionalnih oblikah, s tem, da njihov doprinos pomeni bistven prispevek k uveljavljanju našega socialističnega, samoupravnega sistema.

Razpis velja za največ 8 priznanj v občini, ki se bodo podelila ob 27. aprilu, obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda.

Predloge pošljite na OK SZDL Mozirje do vključno 31. marca 1988.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL MOZIRJE

Od dobre izurjenosti gasilcev so marsikdaj odvisna človeška življenja.

Izjava ZC Celje

Članki, objavljeni v Delavski enotnosti, Večeru in Novem tedniku v zvezi z modernizacijo bolnišnice v Celju in porabo sredstev, ki se zbirajo z enodnevnim zaslužkom, prostovoljnimi prispevki in preko občinskih zdravstvenih skupnosti v obliki pospešene amortizacije, so zelo vznemirili delovne ljudi in občane kakor tudi delavce v Zdravstvenem centru Celje.

Ne moremo mimo tega, da ne bi vse delovne ljudi in občane širše celjske regije, ki na kakršenkoli način namensko združujejo sredstva za to pomembno regijsko investicijo, obvestili o celotnem poslovanju modernizacije bolnišnice v Celju za leto 1987.

Celotno gradivo je pregledala in proučila finančna komisija pri izvršilnem odboru Odbora podpisnic družbenega dogovora za modernizacijo bolnišnice v Celju, v kateri so tudi predstavniki širše družbenopolitične skupnosti in Izvršilni odbor Odbora podpisnic družbenega dogovora za modernizacijo bolnišnice v Celju, ki je sestavljen iz članov odbora podpisnic družbenega dogovora za modernizacijo bolnišnice v Celju.

Znotraj delovne organizacije Zdravstveni center Celje pa je celotno gradivo oz. finančno poslovanje modernizacije bolnišnice v

Celju za leto 1987 pregledala samoupravna delavska kontrola Zdravstvenega centra Celje in delavski svet Zdravstvenega centra Celje.

Iz celotnega gradiva je razvidno, da se sredstva za modernizacijo bolnišnice v Celju v letu 1987 niso namenensko trošila in da se enodnevni zaslužek delavcev ni razdelil za osebne dohodke delavcev delovne organizacije Zdravstveni center Celje.

Zdravstveni delavci so po svojih delegatih izjavili, da niso in ne bodo nikoli imeli interesa in težnje, da bi sredstva, ki jih delovni ljudje in občani združujejo za modernizacijo bolnišnice v Celju, uporabili za kakršnekoli druge namene.

Zavedamo se, da so objavljeni članki v sredstvih javnega obveščanja v zvezi z namenskim trošenjem sredstev za modernizacijo bolnišnice v Celju močno vznemirili javnost. Z javno predložitvijo dokumentacije, skupaj z vsemi ugotovitvami pristojnih organov pa želimo, da se povrne zaupanje med delovnimi ljudmi in občani celjske regije in nadaljnja pripravljenost za solidarno zbiranje sredstev za čimprejšnje dokončanje tega pomembnega objekta.

ZDRAVSTVENI CENTER
CELJE

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SR SLOVENIJI, PODRUŽNICA CELJE DAJE IZJAVO

Sredstva za modernizacijo bolnišnice se zbirajo na dva načina:

1. na osnovi enodnevnega zaslužka in drugih prostovoljnih prispevkov in
2. po Družbenem dogovoru o nadaljevanju modernizacije specialistično-ambulantne in hospitalne dejavnosti Zdravstvenega centra Celje v obdobju 1986—1990.

Ad 1

Sredstva od enodnevnega zaslužka in ostalih prostovoljnih prispevkov se zbirajo na posebej za ta namen odprtem računu pri Službi družbenega knjigovodstva v SRS, podružnici Celje.

Ob pregledu dnevnih izpisov tega računa smo ugotovili, da so v letu 1987 sredstva pritekala sukcesivno in bila nakazana ob koncu leta (30. 12. 1987) v enkratnem znesku na izločen račun za investicije. To pomeni, da tovrstna sredstva med letom niso bila uporabljena za noben drug namen.

Ad 2

Sredstva po Družbenem dogovoru se vodijo združeno za vse TOZD Zdravstvenega centra na ravni delovne organizacije. S tega računa so se ob prijavi investicije izločala na poseben investicijski račun in so bila za investicije tudi porabljena.

Posebej poudarjamo, da gre za t.i. amortizacijska sredstva, ki imajo po obstoječi zakonodaji do njihove uporabe značaj obratnih sredstev.

Ker gre za denar združenih sredstev amortizacije, bi moralo biti gospodarjenje z njim pred uporabo za investicijske namene posebej opredeljeno v ustreznih aktih.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV LJUBNO OB SAVINJI

»Društvo upokojencev Ljubno ob Savinji, obvešča članstvo, da se bo vršila Programska volilna konferenca društva (občni zbor) v soboto dne 20. 2. 1988 s pričetkom ob 9. uri v prostorih Osnovne šole v Ljubnem. Člani naj prinesejo članske izkaznice in 1.000.— din članarine. Udeležite se v čimvečjem številu. Malo okrepčilo bo zagotovljeno!

OBVESTILO

Krajevna skupnost Gornji grad, obvešča vse občane, da bo od 1. 2. 1988, v prostorih krajevnih skupnosti, opravljal odvetniško dejavnost odvetnik Kekec Ivo. Uradne ure bodo vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 15.—18. ure. Za krajane Gornjega grada, bodo pravni nasveti zastonj.

Svet KS Gornji grad

PAŠNA SKUPNOST GOSPODnje-GLOBAČA GORNJI GRAD

Za planinski pašnik Gospodnje-Globača na Menini planini iščemo pastirja za pašno sezono 1988 (predvidoma od konca maja do sredine septembra).

Informacije pri predsedniku pašne skupnosti tel.: 842-143.

Uredniški odbor šolskega glasila Izpod Brdc, ki ga izdaja mozirska šola. Glavna urednica glasila je Polona Kolenc, člani uredniškega odbora pa so Tatjana Angioi, Meta Moličnik, Katja Ša-porjič, Sabina Vršnak in Peter Majetič.

Delo v poslovalnici Nazarje

V zadnji številki Savinjskih novic je bil objavljen članek iz KS Nazarje, kjer opisujete tudi delo in odnose v naši poslovalnici Nazarje. Delavski svet je na svoji seji dne 22. januarja 1988 obravnaval ta zapis in sprejel sklep, da moramo ustrezno pojasniti in s tem odgovoriti na nekatere neobjektivne navedbe:

1. Pisec, oziroma njegov zagovornik trdi, da je izbira živil nezadovoljiva, nič pa ne pove, kateri so tisti artikli, ki bi naj jih naša poslovalnica dodatno ponudila. Veseli bi bili te pobude.

2. Ni res, da sveže meso dobavljamo enkrat tedensko. To zvrst mesa dobavljamo ob torkih in četrkih. Res pa je, da se tu pojavlja občasna kriza, zaradi krize v živinoreji. Res je tudi, da so naše poslovalnice nudile sveže meso, ko ga marsikje v Sloveniji ni bilo. Skupaj z SZKZ Mozirje imamo namreč dogovorjeno s klavnico v Trbovljah, da v Savinjsko dolino dobavlja vsaj toliko mesa, kot je bilo to od odkupljeno živine.

3. V ponudbi kruha pa je zadeva zelo nepredvidljiva. Poslovalnica naroča dnevno sveži kruh po spoznanih kriterijih. Na izjemne in nepredvidljive dogodke pa ne moremo reagirati pravočasno, ker se oskrbujemo iz tukajšnjih privatnih pekarn, ki pa imajo tudi skromen asortiman. Voziti kruh in druge tovrstne izdelke, pa je sigurno predrago.

4. Zelo težka je obtožba, da imamo cene višje kot drugod. Cena je resnično tržna kategorija, vendar ne v naših gospodarskih razmerah, ko večino cen določajo državni organi, sploh pa artiklom za osnovno življenjsko preiskrbo. Cene tem artiklom so enotne,

lahko pride do razlik le v pozni korekciji kar prehitro se spreminjajočim cenam. Nič kolikor smo cene v letu 1987 morali spreminjati zaradi spremembe osnovnih cen ali sprememb stopenja prometnega davka ipd.

5. Kaj je TDO »SAVINJA« pri-dobila z vključitvijo v SOZD MERX je težko odgovoriti, vemo le to, da nam sistem zagotavlja zadosti sigurno oskrbo, kar ni zanemarljivo, da se dogovarjamo o združevanju sredstev za realizacijo naših programov-potreb, kar naj bi zopet izboljšalo ponudbo za tukajšnje potrebe, da nadalje skupaj definiramo računalniško podprt informacijski sistem itd. Rekli bi, da za sodelovanje morata biti najmanj dva, od sodelujočih pa je odvisna obojestranska akcija.

6. Strinjamo se, da je trgovina za Nazarske potrebe premajhna, vendar z lastištvo nismo obremenjeni, kajti le-to ne sme vplivati na kvaliteto ponudbe. Z organi v KS smo proti koncu lanskega leta že začeli razgovore o funkciji in samem prodajnem programu povečanega objekta. Leto 1988 naj bi bilo leto, ko bomo dogovorili program za razširitev objekta, pa v tej zvezi prosimo prizadete, da se aktivno vključijo v njegovo oblikovanje. Poskušali pa bomo, da bomo še letos realizirali v obstoječem objektu diskontno prodajo.

Želimo torej neposrednega sodelovanja in prepričani smo, da so naši tamkajšnji sodelavci že doslej marsikaj uresničili, radi pa bodo to storili tudi v prihodnje, saj se kaže obojestranski interes.

Predsednica DS
FANIKA FORŠTNER

P.S. Pripombe so o preskromni ponudbi v (premajhni) trgovini v Nazarjah niso preko noči zrasle na mojem željniku. Poslušam jih vsaj že deset let in lahko trdim, da niso neobjektivne. Zelo objektivne so! Ne vem zakaj tako ogorčen odgovor, saj z njim samo potrjujete, kar sem napisal v prispevku, ki pa ga, kot kaže v prvem razburjenju in užaljenosti niste prav prebrali, niti se niste potrudili, da bi razumeli mojo namero. Niti slučajno nisem hotel biti zlonamern.

Sami si želite neposrednega in obojestranskega sodelovanja. Potrošniki smo prvi za to, kaj pa vi? Na seji potrošniškega sveta ste slišali pripombe, nanje ste odgovorili in vaše težave sem s polno mero razumevanja v prispevku omenil. Vse kar sem napisal, z odgovorom samo potrjujete.

Trgovina je za Nazarje premajhna, dogovarjanje z Merxom pa nas po-

trošnike malo zanima. Prav zares, od dogovorov in obljub ne moremo ne jesti in ne piti. Kaj je dolina doslej z Merxom dobila, lahko vidite sami v svoji trgovini, še bolje pa, če pogledate skozi okno in vidite sosednjo gostilno, ki je prav tako pod njegovim »okriljem«. To naj bo torej ponudba Nazarij! Cene? Res so različne in zares se mi skoraj smilite, ko z dneva v dan lepote in pišete nove cene, same nič dolžne in nič krive. Zakaj ste užaljene? Še pred dnevi ste prodajale nedrčke za skoraj 3.000 (novih) dinarjev ceneje, kot v sosednjem Mozirju. Upam, da smo s tem razčistili, ali pa še bomo »neposredno in obojestransko«. Nismo pa razčistili s »piscem«, oziroma njegovim zagovornikom. Zagovornika nimam, ga ne želim in nočem, niti ga potrebujem. Pozdravlja vas »pisec«, ki prav vsak dan kupuje v vaši trgovini.

Janez Plesnik

Gozdno gospodarstvo Nazarje, Delovna skupnost skupnih služb, Nazarje 22

objavlja po sklepu delavskega sveta

javno licitacijo
za prodajo kombiniranega vozila znamke

»ZASTAVA«, tip 850 AK, leto izvedbe 1984.

Izključna cena je 1.200.000.— din.
Javna licitacija bo v petek, 26. 2. 1988 ob 12. uri v Nazarjah 22 (sedež DSSS — GG Nazarje)
Licitacija bo potekala po sistemu »videno-kupljeno«, zato kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.
Prometni davek plača kupec posebej.

Obrtno združenje Mozirje

razpisuje

VELESLALOM OBRNTNIKOV IN PRI NJIH ZAPOSLENIH DELAVCEV V SOBOTO, 5. 3. 1988 NA GOLTEH.

Prijave v vplačilom štartnine din 3.000,— pred HOTELOM GOLTE ob 9. uri.

Tekmuje se po Pravilniku za izvedbo veleslaloma obrtnikov in delavcev Slovenije.

Prvi trije zmagovalci iz vsake kategorije prejmejo spominsko kolajno.

Obrtno združenje Mozirje

organizira v sodelovanju
s Kompas Celje

dvodnevno strokovno ekskurzijo na 40. jubilejni obrtni sejem v München

v petek 18. 3. 1988
in povratek 19. 3. 1988.

Cena potovanja za osebo je 195.000 din.

Delavci, zaposleni pri obrtnikih plačajo samo 18% cene sami, razliko plača Sklad za izobraževanje.

V ceni potovanja so vključeni stroški avtobusa, cestnine po ZRN, gostinske storitve (večerja, prenočišče, zajtrk), vstopnica za sejem ter vodstvo in organizacija potovanja.

Potniki potujejo z individualnimi potnimi listi. Organizator potovanja si pridržuje pravico do spremembe cene potovanja v primeru podražitve avtobusnega prevoza ali občutne spremembe deviznega tečaja ali v primeru udeležbe manj od 40 potnikov v avtobusu.

PRIJAVE Z VPLAČILI CELOTNEGA ZNESKA SPREJEMA DO VKLJUČNO 8. 3. 1988 OBRITNO ZDRUŽENJE MOZIRJE

(obrniki celotni znesek, zaposleni delavci 19.500).
Odhod avtobusa bo predvidoma ob 3. uri zjutraj z avtobusnih postajališč, kar vam bomo javili naknadno, ko bomo imeli dovolj prijav.

Obveščamo vse cenjene kupce, da bo 23. februarja začela na Ljubnem ob Savinji obratovati cvetličarna. Cvetličarna bo v prostorih nekdanje trgovine z železnino (Laknerjeva hiša).

Na voljo so vam vse vrste cvetja, venci, poročni šopki, lončnice, kaktusi in zdravilne rastline.

Delovni čas: vsak dan od 9.—12. ure in od 14.—17. ure, ob sobotah pa od 8.—12. ure. Ob četrkih popoldne je cvetličarna zaprta.

Se priporočamo!

ANJA SMODEJ

Srečanje s taborniki iz Zadra

Med počitnicami so na Ljubno prišli taborniki iz Zadra iz sosednje republike Hrvatske. Tisti dan smo pripravili razne igre. Po igrah so kuharice skuhale čaj. Taborniki so prišli k nam, da bi se smučali. Na Ljubnem pa snega žal ni bilo. V četrtek smo jim pripravili program. Nastopal je pevski zbor, na diaprojektorju pa so si lahko ogledali slike Ljubnega. Tovariš ravnatelj je sestavil še nekaj podobnih točk. Jaz sem šel

prej domov. Upam, da so se taborniki iz Zadra zelo zabavali pri nas. Po tem programu smo pripravili v telovadnici še ples. Taborniki iz Zadra so povedali, da so se oni prišli k nam smučati, mi pa se bomo šli poleti v Zadar kopat. Mislim, da bo to velik užitek. Zaradi tega programa smo imeli samo štiri ure pouka. Za nas je to bilo zelo dobro.

LUKA PINTAR
4.a OŠ Ljubno

Ljubno je na »placu« dobilo prepotreben semafor, tako, da da nes vozniki mnogo prej stopijo na zavoro, ko peljejo skozi trg.

Učenci višje stopnje OŠ Mozirje so po skupinah obiskali Gasilski dom v Mozirju, kjer so bili seznanjeni z razvojem gasilstva v Mozirju in moziški občini ter z pomenom gasilstva za našo družbo in posameznika, z ukrepi za preprečevanje požarov ter drugih nevarnosti, ki ogrožajo človekovo življenje in premoženje. Ogleдали so si tudi gasilsko opremo ter bili seznanjeni z vsemi nujnimi ukrepi v primeru požara. Za vzgojo mladih na tem pomembnem področju ter za sodelovanje med gasilskim društvom in šolo si v Mozirju že več let prizadeva Viktor Lukše, ki mu v ta namen ni žal posvetiti precej ur svojega prostega časa.

Mozirski planinski smuk

Planinsko društvo Mozirje sporoča, da bo prvi smuk, ki šteje tudi za pokal občine Mozirje, v soboto, 27. februarja na Moziški planini. Start bo na vrhu Starih stan in preko smučišča Beli zajec v Moravo, kjer bo tudi cilj.

Tekmovalci in tekmovalke morajo imeti potrjeno planinsko izkaznico za letos in lani ter osebno izkaznico.

Tekmovanje bo ekipno in posamično. Start bo ob 11. uri.

Proglasitev rezultatov in podelitev nagrad bo eno uro po končanem tekmovalstvu v Moziški koči.

Žrebanje in sestanek vodij ekip bo v petek 26. 2. ob 18. uri v gostilni Majerhold.

Rok za prijave je 24. 2. 1988 na naslov PRUŠEK ROBERT, Mozirje 282.

Solčavski utrinki

Med prebivalci Solčave in še daleč naokrog, je bil zelo znan in spoštovan Rok Klemenšek. Na Klemenšči kmetiji je bilo vedno kakih 30 glav živine in preko 200 ovac. Trden rod so bili Klemenški in že delj od 400 let so kmetovali tam nad Solčavo.

Veliko spoštovanje si je Klemenšek pridobil zaradi umne živonoreje in uspehov pri odbiri ovac. Tudi plemenske bike je pridno redil, včasih jih je v hlevu stalo tudi po pet. Brez dvoma gre zaslugi za takšne uspehe Klemenška, nerazdružljivemu prijateljevanju z veterinarjem Jelovškom. Bila sta velika prijatelja. Že kar prisilovnično je obveljalo, da tam kjer je bil Klemenšek je kazalo iskati tudi Jelovška. Skupaj sta potovala po svetu in si ogledovala podobne oblike kmetovanja po Švici, Avstriji, celo v Francijo sta našla pot. In kot se marsičesa spominja v Mozirju živeči sin Kristl še edini od devetih sinov, sta Klemenšek in Jelovšek okoli domačih živali veliko modrovala in se posvetovala. Skupaj sta bila pobudnika za razstave na Vidmu (sedaj Benetke). Tam je bilo tudi sicer ocenjevanje živine. Torej že pred prvo svetovno vojno!

Klemenšek je zaslovel posebno z vzrejo plemenskih ovac. Nekoč je na razstavo, ki je bila v Zagrebu poslal celo ovco rekordne teže, kar 104 kg je tehtala. Seveda je vzbudila veliko pozornost. Sicer pa si je Klemenšek v najhujši konkurenci v Gradcu priboril visoka odličja za svoje ovce. Že mu je uspelo vzrediti pasmo z mehko in odlično volno, pa je prišlo do prve svetovne vojne in gospodarjenje se je umaknilo razmahu.

Zelo zanimivo in iskrivo črtico je o Klemenšku in Jelovšku napisal domači pisec, Robanov Joža — Jože Vršnik. Pod naslovom Solčavske zgodbe je v Planinskem vestniku letnika 1959, številka 2 med drugim zapisal... »Razstava (živinorejska, op. A. V.), se je vršila na Vidmu, kjer je bilo lepo okrašeno. Razstava in z njo združena slovesnost ter obisk visokih gostov iz Gradca je bil za takratno Solčavo velik dogodek. Gospodje so si ogledali tudi Logarsko dolino in kolikor toliko spoznali kraj in tudi to, v kakšnih višinah so kmetje. Spoznali so tu

di ljudi in videli, da četudi so popolnoma prepuščeni samemu sebi, so vseeno zdravi, brihtni, delovni in gospodarski. Jelovšek in Klemenšek sta jih seznanila z gospodarskimi razmerami Solčavanov in jih prosila za pomoč pri zboljšanju živinoreje, takrat najvažnejše panoge gospodarstva, predvsem pa zgraditev ceste Solčava — Ljubno. Gospodje so zagotovili Solčavanom svojo naklonjenost in takojšnjo zgradbo ceste. Na Ljubnem pa so se znašli ljudje, katerim se mora priznati nekaj brihtnosti. Menili so, da bi po novi cesti Solčavani in Lučani pobegnili Ljubencem iz žepa v katerem so jih Ljubenci trdo držali. Zato so graditvi ceste nasprotovali, kolikor so mogli...«. Dalje piše Robanov Joža tudi tole: Jelovšek in Klemenšek sta skupno prepotovala Tirolsko, Solnograško in Svico... Potovala sta z odprtimi očmi, kar sta videla praktičnega in porabnega, je Klemenšek prenesel na svoje gospodarstvo. Zato so bili njegovi hlevi za tiste čase moderni, njegova živina krasna, njegovi gozdovi pa so bili lahko za vzor vsem drugim daleč naokoli...«. In spet najdemo zapisano »lahko trdim, da sta Jelovšek in Klemenšek pridobila solčavski ovci kvaliteto, ime in sloves. Brez njunega pionirskega dela bi bila solčavska ovca še daleč zadaj. Mi se sedaj okoriščamo s plodovi njunega dela, dolžni smo jima hvaležnost.«

Danes je veliko tega že zapisano pozabi, pa škoda če bi mlajši rodovi ne poznali preteklosti, ki je lahko v ponos nam vsem.

A. Videčnik

Ob 25-metrski skakalnici iz plastične snovi na Ljubnem raste nova 35-metrski skakalnica, ki bo ravno tako pokrita z umetno snovjo. V njeno izgradnjo je vloženih zelo veliko ur prostovoljnega dela zanesenjakov SSK Ljubno.

Zbori športnikov

Zveza telesnokulturnih organizacij je organizirala ob sodelovanju telesnokulturne skupnosti občine Mozirje tri sektorske konference, kjer so bile zajete vse krajevne skupnosti iz občine Mozirje. Namen teh konferenc je bil, da se seznanijo ZTKO in TTKS z problematiko nadaljnjega razvoja telesne kulture po krajevnih skupnostih, glede na možnosti sredstev, ki so na razpolago. Vsi smo si bili enotni, da trenutna prispevna stopnja za telesnokulturno skupnost ne daje boljših možnosti, da bomo zopet padli na kvaliteto razvoja, kot se je to dogajalo v zadnjih letih. Pred leti je bila prispevna stopnja že preko 0,30% od BOD-a od 15. 1. 1988 dalje pa je objavljeno 0,14%. Na osnovi tega smo naredili pregled prispevnih stopenj SIS družbenih dejavnosti v občini Mozirje glede na rang v SRS in ugotovili, da se nahajamo 60—61 mestu od 65 občin v Sloveniji. Če pa naredimo rang dejavnosti naših društev in klubov glede na SRS lahko skromno rečemo da bi pridobili vsaj 5—10 mest.

Prva sektorska konferenca je bila 18. 1. 1988 v Rečici, kjer so bili predstavniki iz društev in klubov ter zvez iz naslednjih krajevnih skupnosti Mozirje, Nazarje-Kokarje in Rečica. Izpostavljena je bila naslednja problematika. **ŠD Rečica** je dala predlog za zmanjšanje občinskih tekmovalanj, ki so obvezna zaradi točkovanja. **NK ELKROJ** želi, da se čimprej razrešijo problemi okoli financiranja s strani drugih DO, saj sama **DO ELKROJ** ne prenese tega bremena. **Zgornjesavinjski smučarski klub** je obvestil, da se srečujejo z velikimi finančnimi težavami, ker se opremo in prevozi bistveno bolj dražijo kot se povečuje dotok sredstev.

Taborniki so izpostavili problem tabora v Sentjanžu, saj je v slabem stanju in povrh tega se Savinja čedalje bolj približuje ker ni zavarovano. Imajo projekt narježen, zatika se pri sredstvih, pri lokaciji in dovoljenjih, ki so potrebna. **Planinsko društvo** čaka veliki problemi okoli vzdrževanja obstoječih objektov. Izpostavljeno je bilo vprašanje, kakšne tekmovalne športe si sploh občani želijo in kaj lahko prenesemo glede finančnih sredstev.

Druga sektorska konferenca je bila 20. 1. 1988 v Bočni za Zadrečko dolino. **Šmartno ob Dretni** želi popravilo oziroma podaljšanje smučarske vlečnice, še vedno nimajo osnovnih objektov za košarko, roket, odbojko. Nikakor ne najdejo skupne rešitve glede športnega igrišča z osnovno šolo, ker so interesi različni. Zelo pogrešajo občinsko nogometno ligo, ker je občinska nogometna zveza ne organizira, z njimi so se strinjali tudi predstavniki Gornjega Grada. **TVD Gornji Grad** je dobil sredstva za stari sokolski dom, odstopil jih je OŠ, ker bi oni morali narediti igrišče. Vendar po enem letu so jih dobili

Solčavski šahisti prvaki

Decembra 87 in januarja 88 je tudi letos potekala šahovska liga. Tako kot lani, je tudi letos slavila ekipa Solčave, ki je v finalu pre-

nazaj, vendar neoplemenitena. Smučarska vlečnica je že v slabem stanju tako, da bo potrebno večje popravilo. Pripombo so dali na slabo organizacijo smučarskega kluba. **PD Gornji Grad** želi čimprej narediti rezervoar za vodo, popravila doma na Menini, nabaviti nov agregat za elektriko itd. **Občinska strelska zveza** ima težave, ker ne smejo nabavljati orožja, to je trenutno zakonsko nedovoljeno, v določenih KS pa delo ni najboljšo, posebno tam, kjer ni dobrega vodstva. **Kegljaški klub** ne more dobro delati, tu so pogoji čedalje slabši, predvsem je to mišljeno na slabo vzdrževanje kegljišča v Mozirju.

Tretja sektorska konferenca je bila 21. 1. 1988 v Ljubnem, za zgornji predel občine. **PD Ljubno** ima v načrtu povečavo bivaka na Travniku in pridobiti še nove vodnike za delo z mladimi. **PD Luče** pripravlja akcijo za prekritje strehe v IGLI, lani pa so ponovno prekrili kočo na Loki. **ŠD Luče** je dobilo novo vodstvo in si želi še boljših rezultatov dela. **OK Ljubno** uspešno tekmuje v slovenski ligi, zelo pa pogrešajo večjo telovadnico v občini, saj obstoječa v Lučah ne zadovoljuje predpisom. Pospeseno delajo na pomlajevanju kadrov, ker se zavdajajo, da le tako tradicija ne bo padla.

TVD Ljubno ima težave za pridobitev predsednika, čeprav sekcije dobro delajo, še posebej kegljači. **ŠD Solčava** nikakor ne najde novega vodstva, čeprav delo ne stoji, vendar bi lahko bilo boljše. **SK Ljubno** zavzeto dela na še eni večji plastični skakalnici. Vzporedno pa bodo delali na pripravi nove 70—80 m skakalnice, ker se zavdajajo, da je obstoječa že zastarela za dobre pogoje. Marljivo vadijo z mladimi in upamo, da se bo kmalu pojavil kak nov Tepeš ali Ulaga.

Vsi smo si bili enotni, da je delo dobro in rezultati boljši tam, kjer je dobro vodstvo in dobra kadrovska politika. Edini problem pri naši telesnokulturni politiki je v tem, da ne podpiramo profesionalizma, ker ga finančno ne prenesemo. Vendar so rezultati kljub temu dobri in tako opravičujemo z dejavnostjo tista sredstva, ki jih od družbe dobimo. Saj imamo letos tudi v državni reprezentanci štiri lokostrelce. V tem letu pa načrtujemo tudi podelitev Bloudkovih značk in občinskih priznanj za zaslužne telesnokulturne delavce in športnike ter športnice. Vsekakor nas čaka še praznovanje 95 letnice planincev, SPV, 10 let maratona, ki ga uspešno organizira **ŠD Vrbovec Nazarje** itd.

Pri tolikih objektih, 48 različnih društvih, cca 6000 občanov, se vključuje v našo dejavnost, smo telesnokulturni delavci prepričani, da bo širša družba morala spremeniti mnenje, da je telesna kultura sestavni del zdravega in kulturnega občana in da bo treba zanj nameniti več sredstev.

DANILO DOBOVIČNIK

magala ekipo Rečice. Tretje mesto je osvojila ekipa Ljubnega.

Odigrana sta bila tudi dva od štirih hitropoteznih turnirjev za naslov posamičnega prvaka občine. Na prvem turnirju, ki je bil v Gornjem gradu, je med 18-imi šahisti zmagal dr. Stane Ošep pred Bojanom Mehtigom. Drugi turnirja na Ljubnem se je udeležilo 16 igralcev. Tokrat je zmagal Ernest Spéh, Bojan Mehtig pa je bil tudi tokrat drugi. V skupnem seštevku točk po dveh turnirjih vodita Bojan Mehtig in dr. Stane Ošep, tretji pa je Matjaž Selišnik. Tretji turnir bo 28. februarja ob 9. uri na Ljubnem, zadnji četrti pa 27. marca ob 9. uri v Gornjem gradu. Vabimo vse, ki jih šahovska igra veseli, da se turnirjev udeležijo.

MARJAN KNAPIČ

Sedaj je čas lova na sulce. Pred dnevi se je sreča nasmehnila kar dvema našima ribičema. Sliki prikazujeta Jozeta Zlatinška in Tonija Žunterja z lepima trofejema.

Iskali so zaklad

In so ga našli?, se nehotе vsili človeku vprašanje. Odgovor boste dobili samo v primeru, če boste prebrali sestavek do konca. Zgodba je skrivnostna in zapletena, a prijetna, resnična in kratka.

Bilo je leto in več nazaj, ko nam je tatica omenila zaklad. Kje in kako nam je rojilo po glavi. V Vuzenici — nam je odgovorila. Tam je moj bratranec zakopal tistih nekaj prihranjenih zlatnikov še pred vojno, meni pa je dal načrt. Hišo so nam nacionalizirali, zaklad pa je ostal vse do danes zakopan. Sodišče je določilo rok in uradno osebo, ki naj bi spremljala potek odkrivanja zaklada s posebno nalogo: prešteti, popisati in opisati najdene zlatnike.

Napočil je dan, ko smo morali resnici pogledati v oči. Zaklad je, ali ga pa ni, ker bi ga lahko pred

nami kakšen nepridiprav izkopal. Vso pot smo se pogovarjali, trepetali, smejali. Sami sebi smo se zdeli že malo prismuknjeni. Saj vendar ni film ali kakšna pustolovščina. Pamet v roke, smo si dopovedovali in se istočasno boderili. Mogoče pa je le res... V tisti hiši je danes trgovina. Izjemno prijazno so nas sprejeli in pokazali pot do željenih kletnih prostorov. Moška sta vzela v roke kramp, začela kopati z krampom, z lopato pa premetavati zbito zemljo. Glej ga! Nemogoče! Kramp je zadel ob kovino, preluknjal škaflo in zasvetilo se je. In to zares. Zavriskali smo na glas, srce nam je veliko hitreje bilo. Srečni smo bili tisti trenutek, saj je verjetno res, da zaklada človek ne odkrije vsak dan. Hvala ti, tatica!

ANKA RAKUN

Mladi strelci

Že več let nazaj se v začetku šolskega leta z osnovno šolo Mozirje dogovorimo o strelskih aktivnostih učencev, ter začnemo z delom strelskega krožka pri Osnovni strelski organizaciji »Kajuh« Mozirje. Tako smo začeli tudi za leto 1987/88.

Po seznanjanju učencev osnovne šole o začetku dela krožka, smo začeli z delom na strelišču. V začetku se je prijavilo 29 učencev in učenek, a kasneje še nekaj. Vsi prijavljeni so redno prihajali na strelišče, vsako soboto. Vadbo z učenci so prevzeli strelski sodniki-inštruktorji, kateri so z uspehom izvajali učni program — mladi strelci-ke, ki so redno obiskovali krožek so dosegli vidne rezultate na zbirnem tekmovalstvu in ob zaključku dela strelskega krožka 7. 2. 1988 in tudi prejeli zaslužna priznanja in strelske značke.

Franc Omladič

Nov alpinistični odsek

Alpinisti iz Luč in Solčave, ki smo bili prej pri Zgornjesavinjski alpinistični sekciji, smo zaradi popolne dezorganiziranosti in nerresnosti ostalih članov sekcije konec lanskega leta ustanovili nov alpinistični odsek. Imenuje se alpinistični odsek RADUHA in bo deloval v okviru planinskega društva Luče.

Odsek ima 10 članov in sicer: Supin Robi — načelnik odseka, Grudnik Andrej — namestnik načelnika, Pavlič Anton, Supin Samo, Plaznik Ivan, Robnik Avgust, Lekič Sašo, Moličnik Mark, Ajnik Drago, Supin Bogo.

Inštruktorja pa smo si izposodili iz AO IMPOL in sicer Džanija Tiča.

Utrinek iz stene

Na koncu pa še tole: marca se prične alpinistična šola. Vse interese vabim, da se 4. 3. 1988 ob 18.00 uri dobimo pred gostilno »KMET« v Lučah. Na sestanku se bomo dogovorili za nadaljnje delo.

SUPIN ROBI

MAMI ZA PRAZNIK

Slonim ob oknu
noč zvezdna hladna
brezčutna zre mi
v sanjave oči.

Misli moje pa romajo daleč,
daleč tja pod rodni krov,
kjer mama praznik svoj slavi.

Veš mama, pozabila nisem nate,
čeprav sem daleč proč od te,
v mislih vedno si pri meni
in kadar pojem čutim srečo tudi zate.

Da pesem srečo troši
in v srcih led topi
si vedno me učila,
da pesem iskreno, srčno
za vsak praznik je darilo.

Izpoto mojo pesem veter naj odnese
v temno gluho noč,
da tebi ljuba mama
bo mehko legla v srce.

Vem, da boš ujela mojo misel,
zatrepetalo ti bo oko
v srcu se zganilo sladko čustvo,
da otrok tvoj je daleč
pa vendar čisto blizu — samo tvoj.

Marija Rihter

V okolici Ljubnega (Savina) je bila najdena ta iz ličja pletena posoda za hrambo jajc. Kdo ve, kako se imenuje? Prosimo sporočila na naslov uredništva ali prek telefona 831-850. Hvala!

Boj za gospodarsko osamosvojitvev Slovencev

Letos mineva 140 let od marčne revolucije 1848, ki je dobobra pretresla nedanjo Avstrijo. Največ je prinesla meščanstvu, malo, ali skoraj nič pa kmečkemu prebivalstvu, čeprav je tega bilo v tistem času na Slovenskem kar 80%, torej velika večina. Vendar pa se je tudi slovensko razumništvo vse bolj postavljalo na čelo boja za narodove pravice. Čitalniška društva so gojila ljubezen do materinščine in prirejala razne kulturne prireditve, kjer so se zbirali narodnjaki.

O gospodarskem napredku našega naroda pa je bilo malo govora. Šele ko se je dr. Jože Vošnjak vrnil iz Prage, je pričel opozarjati na potrebo po gospodarski osamosvojitvi Slovencev. Menil je, in to je zapisal v list Slovenski narod, da z lepimi pesmimi in zvenečimi besedami bomo rešeni vse večje sle oblastnikov po potučenju in odvisnosti od tujega denarja. Ta je bil zelo poceni na voljo tujcem, ki so se želeli naseliti na Stajerskem, saj so nekateri nestrpneži že videli narodnostno mejo pri Zidanem mostu. Vošnjak je svoje zamisli o denarnih zavodih, ki naj bi bili narodni, primerjal z izkušnjami Čehov. Žal pa njegova prepričevanja takratne meščanske večine v vodstvenih krogih, niso bila uspešna.

Šele, ko se je upokojil inž. Miha Vošnjak, brat Jožeta, in se nastanil v Celju, so se stvari jele premikati. Jože je dajal pobude in zamisli, Miha jih je uresničil. Tako so nastale prve hranilnice na Stajerskem. Zelo zgodaj je bila ustanovljena Hranilnica in posojilnica v Mozirju (1874) (Gornjegrajska hranilnica in posojevalnica).

To se je zgodilo na pobudo župana Janeza Lipolda, ki je za pomoč poprosil Miha Vošnjaka. Že leta 1890 ustanovijo Hranilnico in posojilnico v Gornjem gradu. Ljubenci so svojo ustanovili štiri leta kasneje, na Rečici pa je leta 1899 pričela delovati Ljudska hranilnica in posojilnica. Vse našete hranilnice so uspešno poslovale in odigrale v narodnostnem boju veliko vlogo.

Treba je poudariti, da so hranilnice bile zadruge, največ z omejenim jamstvom. Ljudje so se vse bolj zavedali, da se morajo združevati v močne celote, če hočejo kljubovati grobim ukrepom oblasti za potučenje in odvisnost od tujih podjetij in monopolov, ki so v naših krajih iskali poceni delovno silo in na ta način spravljali v gospodarsko odvisnost ljudske množice.

Ko je dr. Janez Evangelist Krek razgrnil svoj narodni program, so pričeli po deželi ustanavljati Kmečke hranilnice in posojilnice. V naši dolini so te bile: v Mozirju, Gornjem gradu, na Ljubnem, v Lučah in v Bočni.

Razlika med »Vošnjakovkami« in kmečkimi hranilnicami je bila v višini deležev in koncentraciji kapitala. Dejstvo je, da ene in druge pomenijo jačanje domačega denarja in s tem tudi domačega gospodarstva.

Kako se je hranilništvo na Slovenskem razširilo pove številka iz leta 1937, ko je bilo vsega 506 denarnih zavodov. Ta podatek priča kako smo se zadrugne misli na sploh oprijeli.

Poslovanje v nekdanjih hranilnicah je bilo do kraja enostavno, pa

Nepozabni običaj na Ljubnem

Ljubenci so znani po iznajdljivosti, njihova preteklost kaže na smelo voljo do najrazličnejšega napredka. SO pa tudi duhoviti in domiselni, ko gre za ohranjanje ljudskega izročila. To najbolje dokazujejo njihove zanimive »potice« na cvetno nedeljo. Gre za edinstven običaj, tako po vsebini kot tudi po izvedbi, no in o tem nekaj več v nadaljevanju.

Če smo Slovenci znani po lepih šegah, pa da jih znamo ohraniti, potem velja za Ljubence samo pripočilo, da svojih zakoreninjenih običajev ne smejo prepustiti pozabi.

Tako v izvirni ljudski glasbi, ki so jo nekoč po hribovskih vseh gojili, kot tudi v drugih izročilih, saj je splavarstvo le del tega kar hrani ljudstvo v spominu.

vendar natančno. Vodili so vsega 6 knjig, ki so zadoščale za ustrezno poslovanje. Hranilnice so bile združene v zadrugne zveze, ki so že po avstrijskem zakonu imele dolžnost revizije svojih članic. Zadrugna zveza v Celju je bila ustanovljena na pobudo Miha Vošnjaka leta 1883, pozneje, že v Jugoslaviji, se je vključila v ljubljansko zadrugno zvezo.

Istčasno so se povsod porajale razne zadruge, od kmetijskih do konzumnih.

Letos mineva 80 let od ustanovitve Pašniške zadruge v Gornjem gradu. Ta zadruga je v času svojega obstoja ogromno storila za izboljšanje živinoreje svojega območja. Nenehna borba za pašnike, ki so bili v lasti škofjskega veleposestva, je silila kmete k strnjenju svojih vrst. Zadruga si je vsekozi prizadevala za ureditev hasnovanja pašnikov do te mere, da bi lahko koristneje rabili obsežne planine v dobro živinoreje. Veleposestvo je imelo drugačne namere, želelo je čimveč gozdov, torej ni dovolilo čiščenja pašniških površin in prav tu je bil kamen spotike. Zadruga bi hotela urediti pašnike in koč, da bi se pašništvo lepo in smotrno razvijalo, pa v tem ni uspela, tudi ne po prvi svetovni vojni, ko so si od velikopotezno načrtovane agrarne reforme kmetje obetali dokončno ureditev vprašanja koriščenja pašnikov, kar so smatrali za svojo »davno« pravico. Žal se njihova pričakovanja niso izpolnila, ker je oblast prilagajala izvedbene predpise o agrarni reformi v korist veleposestnikov. Spor torej vse do prihoda okupatorjev ni bil rešen. Vsekakor pa je pašniška zadruga bila vzor samoupravne prakse, saj ni bilo primerkov, ko dogovorjene smernice nebi bile uresničene in upoštevani vsi dogovori. Malo se je pisalo, bolj se je držala dana beseda!

A. Videčnik

Niko Kuret opisuje v knjigi Praznično leto Slovencev na strani 115, nekdanje oblike butar, ki so bile iz šibja, cvetja in zelenja, ki so okras jim je služilo pecivo, ki je s šibjem vred bilo potem »žegnano«.

Tako se je ohranilo ponekod ime »presnec«, »beganica«.

Ljubenci rečejo svojim butaram »potica«. Tako bi lahko smatrali, da je tudi izraz »pečenje potice«, kar pomeni na Ljubnem, pripravo butar (cvetnih snopov), pojasnjen. Je pa nekaj drugega kar posebno odlikuje ljubenske potice. Gre za domiselno oblikovanje potic in veliko tekmovalnega duha je prav v tem. In kot kažejo tuji narodopisci zanimanje za ljubenski primer te šege, naj tudi mi opozorimo na velik pomen prvobitnosti ljudske oblikovalnosti. Nikakor ne kaže vplivati na ljudi, kaj naj naredijo, kako naj izgledajo potice, ker bi s tem povzročili veliko škodo ljudskemu izročilu, to mora biti ohranjeno pristno, sicer izgubi vrednost nekega izročila.

Časopis za narodopisje Volkskunst v Muenchnu je v majski številki 1981 med drugim priobčil obsežen članek Elizabete Katschnig-Fasch pod naslovom Svojevrsne butare v slovenski Savinjski dolini (Die merkwürdigen Palmbuschen im slowenischen Sannthal). V sestavku opozarja avtorica na posebnost potic in na edinstvenost oblikovnih podob predmetov, ki jih ustvarja ljudska domiselnost.

Poudarja dalje, da je svojevrstnost tudi v prikazih posameznih predmetov, saj se med njimi pojavijo takšni, kot puške, orodje, glasbila, pipe in še marsikaj. Vse pa je narejeno skrbno in lično.

Uporabljajo povsem določene vrste lesa, ki ga takšna potica mora vsebovati. Upadljivo je dalje dejstvo, ki ga pripisujejo pomembnosti običaja v tem, kdo naj nosi potico k žegnu. To je moška zadeva, torej naj opravi ta posel moški naslednik v hiši, če pa tega ni, potem nese domača hči ob spremstvu očeta – gospodarja potico v cerkev.

Starejši ljudje na Ljubnem vedo povedati, da se je potica najprej položila med veje sadnega drevesa, da bi sadje dobro obrodilo. Šele 40 dni po Veliki noči (vnebohodu) potico razdelijo na delčke iz katerih naredijo križe, te pa potem nesejo na njive v želj, da bodo te lepo rodile.

Želeli bi, da Ljubenci še naprej nosijo svoje potice vseh vrst in oblik in da bi pri tem bili iznajdljivi, kot so to bili njihovi predniki.

V prihodnji številki bomo skušali nekoliko opisati ustvarjalnost Janca Pečovskega, ki je nekoč v Lučah pripeljal v posebni banjici žive ribe k žegnu.

A. Videčnik

Butara, ali po ljubensko »potica«, je lahko tudi v obliki sani. Foto: Peter Breznik

Veterinarsko dežurstvo

22. 2. do 28. 2. Lešnik Marjan, dipl. vet., Ljubija, tel. 831-219
29. 2. do 6. 3. Kralj Ciril, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-112
7. 3. do 13. 3. Zagožen Drago, dipl. vet., Ljubno, tel. 840-179
14. 3. do 20. 3. Šturm Bojana, dipl. vet., Ljubija, tel. 831-017, 857-722

Dežurna služba elektro Celje nadzorništvo Nazarje za mesec marec 88

Od 29. 2. do 6. 3. Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263
Od 7. 3. do 13. 3. Marolt Marko, Mozirje, tel. 831-877
Od 14. 3. do 20. 3. Lever Peterk, Paška vas, tel. 884-150
Od 21. 3. do 27. 3. Jernej Franc, Prihova, tel. 831-910
Od 28. 3. do 3. 4. Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831-263
V slučaju kakšnih sprememb pokličite Elektro Celje, tel. 25-841, kjer dobite vse potrebne informacije.

Kino DOM Mozirje v marcu

1. NORI DAN — BEATLESMANIA — ameriški film — komedija
Glavne vloge: Marc McClure, Wendie Jo Sperber
2. ČISTO PRAVI GUSAR — slovenski film — pustolovska komedija
Režija: Anton Tomašič
3. KO UDARI TEAKWOND — Hong-kong — karate
Glavne vloge: Angela Mao, Jhoon Rhee
5., 6. DRAGULJ IZ NILA — ameriški film — avanturistični
Glavne vloge: Michael Douglas, Kathleen Turner
8. SUPERPOLICAJ IZ MIAMIJA — ameriško/italijanski film — akcijski
Glavne vloge: Terence Hill, Bud Spencer
10. MLADI VOLKODLAK — ameriški film — komedija
Glavne vloge: Michael J. Fox, Lorie Griffin
12., 13. POSLEDNJI ZMAJ — ameriški film — glasbeni
Glavne vloge: Taimak Vanity
15. POHUJŠLJIVA GILDA — italijanski film — erotična drama
Glavne vloge: Gabrielle Lavia, Monica Guerritore
17. STARFIGHTER — ZVEZDNI BOJEVNIK — ameriški film — fantastični
Glavne vloge: Lance Guest, Catherine Mary Stewart
19., 20. NORA INVAZIJA V KALIFORNIJO — ameriški film — vojni
Glavne vloge: John Belushi, Dan Aykroyd
22. ANGEL ALI POCESTNICA — ameriški film — triler
Glavne vloge: Donna Wilkes, Cliff Gorman
24. VOLČJA DRUŽINA — angleški film — grozljivka
Glavne vloge: Angela Lansbury, Sarah Patterson
26., 27. TRIJE MOŽJE IN ZIBELKA — francoski film — komedija
Glavne vloge: Roland Giraud, Michel Boujenah
29. NOČ KOMETA — ameriški film — znanstveno fantastični
Glavne vloge: Robert Beltram, Kelly Maroney
31. IDIJOTSKA NOČ — ameriški film — drama
Glavne vloge: Dunne, Rosanna Arquette

Kino »Jelka« Nazarje v marcu

2. MASH, ameriški film — Vojna komedija
5.—6. POSLEDNJI ZMAJ, ameriški film — akcijski
9. MIS, jugoslovanski film — triler
12.—13. BOSKER, kanadski film — akcijski
16. DOBROVOLJCI, jugoslovanski film — vojno-zabavni
19.—20. ODHOD VOJAKA BRONKSA, italijanski film — akcijski
23. REMO NEOBOROŽEN IN NEVAREN, ameriški film — akcijski
26.—27. NOVI VARVARI, italijanski film — znanstveno-fantastičen
30. ROBINJA POROKA, italijanski film — erotski

Kino Gornji Grad v marcu

5., 6. 3. 88 PEKLENSKI PREGON
12., 13. 3. 88 MESO IN KRI
19., 20. 3. 88 LJUBEZEN, ŽELJA IN EKSTAZA
26., 27. 3. 88 PORKYS II.

Nove knjige v občinski matični knjižnici

I. LEPOSLOVJE: Antologija španske poezije 20. stol., Golon: Angelika in kralj, Waller: Saljivec, Lalič: Ko bo gora ozelenela, Kosmač, C.: Prazna ptičnica, Strieber&Kunetka: Dan vojne in pot naprej, Forstnerič: Brlog, Del Rino: Zadnji dan po Malahiju, Chandler: Sestrica, Korda: Valovi življenja, Qison: Kamela v šivankinem ušesu, Jalen: Vozarji, Nanga: Marianino izdajstvo, Linna: Neznani vojak, Scorza: Negibni ples, Hailley: Močno zdravilo, Grey: Peščene stopnice, Segel, E.: Razred, Čadež: Ajerjev Peter, Barwick: Hitlerjev rabelj.

II. STROKOVNA LITERATURA: Dolhar: Prigishe Krasa, Verdel: Zgodovina slovenskega lutkarstva, Oetker: Enolončnice, Oxford: Dudnov angleško-slovenski slikovni slovar, Bratko: Slovenska drugačnost, Perme: Narava, življenje in smrt, Angerer: Čisava župa, pisana pogača in še kaj, Inkret: Tržaške kritike, Parnwell: Nemško-slovenski slikovni slovar, Bernik: Osnove frizerstva in kozmetike, Jeršič: Osnove turizma, Mesene: Soška fronta, Kako deluje: Človekovo okolje, Pozdravi iz slovenskih krajev, Krila vojne, Schwab: Najlepše antične pripovedke, Putrih-Iča: Smeh se ni prepovedan, Velika verstva sveta Gašperšič: Šampinjoni, Mamilović: Pleveli, Pencar: Tridesetisoč korakov, Floyd: Kdo je ustvaril zgodovino, Permington: Kdo je odkrival svet, Podgorelec: Zaplesimo družabno, Knjižnica za pospeševanje kmetijstva: Ude: Podiranje in obdelava lesa, Kmetijski priručnik 1988, Kus: Krompir, Stekar: Splošna prehrana živali, Rupnik, A.: Švicarska čarobna formula.

III. MLADINSKA LITERATURA: Horelova: Ivanina odločitev, Kulnik: Betlehem-ska zvezda zavije s poti, Prešeren: Pesem od lepe Vide, Razusova-Martakova: Izgubljena goska, Snoj: Pravljica o vodni kapljici, Muster: V svet tišine, Vipotnik: Zgodbe o Iztoku.

Planšarstvo na Gornjegrajskem (2. del)

Tokrat je objavljen drugi (in zadnji) del zapisa Franceta Kotnika s popravki in drobnimi dopolnili Jožeta Lekšeta o planšarstvu na Menini z začetka petdesetih let. Doslej smo izvedeli, kje vse so bile planine, ali so imele pastirske bajte, koliko glav živine je bilo na njih in kakšna je bila.

Pastirja je najela zadruga, plačevali pa so ga lastniki živine, in sicer je prejemal po dva firklja pšenice in en funt prediva od glave za pašno dobo enega leta. Krava molznica, en stanarski bik in še ena glava živine so na paši brezplačno.

V novi Jugoslaviji posluje na nekdanjih pašniških zadrukah Kmetijska zadruga v Gornjem gradu. Sedaj plačajo pastirju od goveda po dva firklja pšenice in 30 dinarjev v denarju. Za pašo na Travniku in Ravnah dajejo namesto pšenice dva firklja ovs. (Privatnemu lastniku planine je reba dati za par volov 12 žanjic.) Morebitne stroške trebljenja in drugega preračunajo na glavo živine in

plačajo zadrugi.

Hrana (»cerunga«) za vsakega pastirja znaša dnevno po pol kilograma ajdove moke, četrt kilograma masti in pol hleba kruha. Hrano prinašajo lastniki živine na planino po določenem zaporedju in vsak lastnik pride navadno na vrsto le enkrat v pašni dobi. Kdor pride na vrsto še drugič, se mu to vračuna za naslednje leto.

Računa se, da je živina na planini sto dni letno.

Prvi pastir dobi poleg pšenice in hrane še skočnino za vsako telico (po 30 do 50 din). Drugi pastir (»privajavec«) ne dobi pšenice, marveč le hrano in plačo po dogovoru.

Pastirske bajte na Menini so vse le sene in imajo le po en prostor, kjer stoji zidano ognjišče, v ozadju pa pograd s slamo za spanje. Na Travniku in na Ravnah sta bajti prostornejši in imata posebno kuhinjo s štedilnikom in poseben prostor za spanje s pogradom.

Vodo za ljudi dajejo studenci, v Globačah pa je kapnica. Živino napa-

jajo na mlakužah, ki so stalne, in na koritih, ki jih polnijo studenci.

Sol dobiva živina neredno. Prinaša jo vsak lastnik za svojo živino. Za celo pašno dobo dobi govedo po 3 kg soli in 6 kg otrobov.

Pašnikov ne gnojijo, pač pa z njih trebijo grmovje in skalovje. Kraške jame (vrtače) ograjujejo, da si živina ne zaide vanje.

V bližini in okrog bajte se nahaja ograjen prostor, imenovan ošek, kjer se par dni po prigonu zadržuje živina, da se privadi. Pa tudi par dni pred odgonom s planine nažene pastir živino v ošek, da se prepriča, če je vsa skupaj. Taki oseki so tudi v bližnjih gozdovih, kamor se živina zateka v vročini.

Nekdanji Ovčji stan na Menini je opuščen; ovce iz vseh okolišev, tudi iz Nove Štife, se pasejo na Ščavnici, kjer druge živine ni. Govedo se ne pase rado z ovčami, ker mu smrdijo. Ovce strižejo doma (ne na planini) dvakrat na leto, in to ob koncu aprila in v začetku oktobra. Poletna volna je boljše in daljša kakor zimska.

Uvod
Peter Weiss